

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

**dokonanej w dniach 11 - 12 kwietnia 2012 r. na kierunku „informatyka”
prowadzonym w ramach obszaru nauk ścisłych,
w dziedzinie nauk matematycznych, w zakresie dyscypliny naukowej informatyka,
na poziomie studiów pierwszego stopnia realizowanych w formie stacjonarnej
na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie
Uniwersytetu w Białymstoku**

przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Krzysztof Diks (członek PKA);

członkowie:

- prof. dr hab. Jerzy Marcinkowski (ekspert PKA);
- prof. dr hab. Marek Zaionc (ekspert PKA);
- mgr Karolina Martyniak (ekspert ds. formalno–prawnych PKA);
- Monika Narloch (przedstawicielka PSRP, ekspert PKA);
- Aušra Rostlund (obserwatorka, przedstawicielka The Centre for Quality Assessment in Higher Education - Vilnius, Lithuania).

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „informatyka”, prowadzonym w ramach obszaru nauk ścisłych, w dziedzinie nauk matematycznych, w zakresie dyscypliny naukowej informatyka, na poziomie studiów pierwszego stopnia realizowanych w formie stacjonarnej na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie Uniwersytetu w Białymstoku, została dokonana zgodnie z harmonogramem ocen przyjętym przez Polską Komisję Akredytacyjną na rok 2011/2012. Jest to pierwsza ocena. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonych hospitacji wybranych zajęć, analizy wylosowanych prac dyplomowych i ich recenzji oraz rozmów przeprowadzonych z władzami, pracownikami i studentami Wydziału.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji.

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę

1) Zgodnie z Misją Uniwersytetu w Białymstoku – upowszechnianą między innymi poprzez witrynę internetową – rozwijana ma być współpraca z najbliższymi sąsiadami, co oznacza uwzględnienie również potrzeb edukacyjnych Polaków na Wschodzie. Misja Uniwersytetu zawiera także odniesienia do wielokulturowego społeczeństwa Podlasia. W tym kontekście utworzenie i prowadzenie filii w Wilnie jest bezpośrednią realizacją misji. Oceniany Wydział Ekonomiczno–Informatyczny działa w Wilnie formalnie od 2007 roku, w tym też roku miała miejsce pierwsza rekrutacja na kierunek „informatyka”.

Misja Uniwersytetu nie jest rozbudowana i wskazuje jedynie na cele sięgające roku 2015. Cele te postawiono w momencie uchwalania Misji (marzec 2009 roku), a wynikające z nich priorytety nazwano Strategią.

Jednymi z ważnych punktów Strategii Uniwersytetu w Białymstoku jest rozwój Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie poprzez wzmocnienie i rozwój istniejących kierunków, rozbudowę Wydziału, jak i powoływanie nowych kierunków. Władze Uniwersytetu i Wydziału podejmują intensywne działania prorozwojowe, ale pełny rozwój jednostki Uczelni w Wilnie wymaga zaangażowania Państwa Polskiego, zarówno jeśli chodzi o infrastrukturę (własna siedziba), jak i kadre dydaktyczną.

Biorąc pod uwagę społeczne, polityczne i gospodarcze potrzeby regionu, w którym działa Uniwersytet, misja i strategia na lata 2008 – 2015 sformułowane są w sposób spójny i konkretny. Działalność Uczelni jest prawidłowa z punktu widzenia realizacji założonych celów i misji.

Należy podkreślić, że Wydział działa w złożonych uwarunkowaniach prawnych, gdyż musi wypełniać normy prawne obu państw jednocześnie. Z tego powodu Wydział ma specyficzny Regulamin będący quasi syntetycznym statutem zawierającym uregulowania prawne wskazujące na działanie w zgodzie z prawem obowiązującym na terytorium Republiki Litewskiej. Regulamin ten wszedł w życie z dniem rejestracji Wydziału w Rejestrze Podmiotów Prawnych Republiki Litewskiej.

Zgodnie prawem litewskim Wydział jest Filią Uniwersytetu w Białymstoku i w związku z tym programy nauczania na poszczególnych kierunkach muszą być w zgodne z programami nauczania realizowanymi w Białymstoku. Ma to niewątpliwie wpływ na małą elastyczność oferty dydaktycznej Wydziału.

Na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie kształcenie odbywa się obecnie na dwóch kierunkach: ekonomii i informatyce, na poziomie studiów I stopnia. Takie połączenie mogłoby być korzystne dla studentów, gdyby wykorzystać możliwości łączenia kształcenia biznesowego z technicznym. Niestety nie znajduje to w pełni odzwierciedlenia w programie studiów.

Wydział Ekonomiczno-Informatyczny jest wydziałem bardzo młodym. Dopiero dwa roczniki studentów ukończyło studia – łącznie 29 osób. W takim przypadku główne zadanie Wydziału polega na ugruntowaniu jego pozycji na litewskim rynku edukacyjnym, poprzez udowodnienie jego atrakcyjności nie tylko możliwością kształcenia w języku polskim, ale przede wszystkim jakością kształcenia uwzględniającego potrzeby lokalnego rynku pracy. Do namacalnych dowodów tego, że kierunki działań podjętych na Wydziale są prawidłowe należą: ustabilizowana liczba studentów na poszczególnych latach (około 40), integracja procesu rekrutacji z systemem litewskim, pozyskiwanie miejscowej, mówiącej po polsku, wykwalifikowanej kadry dydaktycznej. Pozwala to na częściowe uwzględnianie w ofercie dydaktycznej (widoczne to jest szczególnie w niektórych pracach dyplomowych) różnorodnej, lokalnej specyfiki. Warto podkreślić, że kwalifikacje zawodowe i akademickie pierwszych absolwentów bardzo szybko zostały potwierdzone przez władze litewskie.

Niestety Wydział nie posiada spisanej, własnej strategii rozwoju, w której by wyartykułowano kierunki rozwoju specyficzne dla informatyki.

2) Inicjatywa powołania w Wilnie Filii Uniwersytetu w Białymstoku (Uchwała Intencyjna Nr 222 Senatu UwB z dnia 19.11.2003 r.; kształcenie na kierunkach „ekonomia” i „informatyka”) była skierowana przede wszystkim do Polaków zamieszkałych na Litwie (polska mniejszość na Litwie jest największa i stanowi 6,7% ogółu mieszkańców Litwy; Polacy

mieszkają głównie na Wileńszczyźnie i stanowią większość w rejonie wileńskim - 62%), gdyż są oni słabo wykształceni. Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie jako swoją misję obrał poprawę sytuacji Polaków na Litwie, głównie za sprawą lepszego wykształcenia.

Koncepcja prowadzenia przez Wydział kształcenia na kierunku „informatyka” konsultowana była z interesariuszami zewnętrznymi takimi, jak organizacje społeczne i polityczne polskiej mniejszości na Litwie (Związek Polaków na Litwie, Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy, Stowarzyszenie „Polska Macierz Szkolna na Litwie” i Akcja Wyborcza Polaków na Litwie), które udzieliły poparcia dla tej inicjatywy (Uchwała Nr 261 Senatu UwB z dnia 27.09.2004 r. w sprawie utworzenia Wydziału Zamiejscowego w Wilnie).

Ponadto dla uzasadnienia celowości powołania Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie pod koniec 2006 roku została dokonana analiza rynku pracy na Litwie (wśród innych interesariuszy zewnętrznych – pracodawców), w celu określenia zapotrzebowania tego rynku na przyszłych absolwentów „informatyki”. Analiza ta wykazała, że zapotrzebowanie jest duże, zarówno w sektorze prywatnym, jak i państwowym.

W tym samym czasie Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy, wspólnie z Instytutem Pracy i Badań Socjalnych Litwy, przeprowadziło ankietowanie wśród kolejnej grupy interesariuszy zewnętrznych (którzy mogli się później stać wewnętrznymi), tj. uczniów klas maturalnych i przedmaturalnych w 40 szkołach na Litwie z polskim językiem nauczania, dotyczące ich preferencji odnośnie kierunków studiów oraz przyszłej kariery zawodowej. Uzyskano następujące wyniki dla kierunku „informatyka”: wśród uczniów klas przedmaturalnych 35% wśród trzech wybieranych kierunków wskazywało „informatykę”, a z tej liczby 71% miało zostać w przyszłości studentami filii polskiej szkoły wyższej. Wśród uczniów klas maturalnych jest to odpowiednio 31% i 70%.

Jak można wyczytać w raporcie samooceny: „opinie wynikające z badania zainteresowań młodzieży z klas maturalnych i przedmaturalnych w polskich szkołach na Litwie (interesariusze wewnętrzni) podjęciem studiów na kierunku „informatyka”, jak i analizy rynku pracy na Litwie pod kątem zapotrzebowania na informatyków (interesariusze zewnętrzni) zostały zaakceptowane przez Zespół Ekspertów Centrum Oceny Jakości Studiów na Litwie”.

Jak już wspomniano wcześniej, Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie działa w złożonych uwarunkowaniach prawnych, gdyż musi wypełniać jednocześnie normy prawne obu Państw, np. jego ww. nazwa odpowiada faktycznemu statusowi jednostki wynikającemu z obowiązujących w Polsce regulacji ustawowych i statutu Uniwersytetu w Białymstoku, natomiast „Filia w Wilnie Uniwersytetu w Białymstoku” – jest to nazwa odzwierciedlająca status jednostki w Republice Litewskiej i jedyna dopuszczalna na Litwie forma działalności zagranicznej uczelni.

Wiele rozwiązań dotyczących koncepcji i programu kształcenia zostało narzuconych przez Uniwersytet w Białymstoku, bowiem warunkiem oferowania studiów na Litwie przez uczelnię zagraniczną jest realizacja takiego samego programu, jak to ma miejsce w macierzystej jednostce. Tak więc Władze Wydziału nie mają pełnej swobody w projektowaniu koncepcji i programu kształcenia z uwagi na różne ograniczenia formalne. Mogą jedynie wprowadzać drobne korekty, jak np. wprowadzanie do planu studiów dodatkowych zajęć - „Fachowa terminologia informatyczna w języku litewskim”.

Część pracowników Wydziału jest także zatrudniona na uczelniach litewskich. Jest to korzystna sytuacja, gdyż umożliwia porównywanie i wykorzystywanie rozwiązań stosowanych w polskich i litewskich uczelniach, np. porównywanie planów studiów.

Interesariusze wewnętrzni, jak np. studenci, biorą udział w procesie ustalania koncepcji kształcenia, dokonywania zmian w planach i programach nauczania np. poprzez udział w posiedzeniach Rady Wydziału, podczas których są dyskutowane takie kwestie, jak: zmiana planu studiów – zmiana formy zaliczenia z języka obcego z semestralnego na roczne (Protokół Nr 21/2011 z Posiedzenia Rady Wydziału w dniu 22 września 2011 r.), zwiększenie okresu trwania praktyki zawodowej na kierunku „informatyka” z 3 tygodni do 4 tygodni (Protokół Nr 22/2011 z Posiedzenia Rady Wydziału w dniu 8 listopada 2011 r.).

Udział studentów, w chwili obecnej, w procesie ustalania koncepcji kształcenia odbywa się przede wszystkim za pośrednictwem posiedzeń Rady Wydziału, w których uczestniczą. Pozytywnym byłoby włączenie reprezentanta studentów do prac w Wydziałowym Zespole ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Koncepcja kształcenia na kierunku „informatyka” na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie jest zgodna z misją i strategią Uniwersytetu w Białymstoku. Oferta jest skierowana do osób władających językiem polskim i uwzględnia zarówno standardy kształcenia informatycznego, jak i uwarunkowania lokalne. Niestety brak opracowanej misji i strategii specyficznej dla Wydziału. Niezbyt bogata różnorodność i elastyczność oferty wynika z uwarunkowań prawnych i wielkości Wydziału, ale na tym etapie rozwoju jest wystarczająca.

2) Należy pozytywnie ocenić działalność Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie w zakresie włączania w początkową fazę procesu tworzenia koncepcji kształcenia na kierunku „informatyka” interesariuszy zewnętrznych, a także udział interesariuszy wewnętrznych w dalszych etapach dopracowywania tej koncepcji, aby spełniała wymagania polskie i litewskie.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Podczas wizyty zespołu oceniającego Uniwersytet w Białymstoku i Wydział w Wilnie były dopiero w fazie opracowywania efektów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Zestawienie celów i efektów kształcenia przygotowano tylko na potrzeby raportu, bez niezbędnej uchwały Senatu Uniwersytetu w Białymstoku. Jest to widoczne w przedstawionym dokumencie, który w wielu miejscach jest chaotyczny, nieprecyzyjny i wygląda na próbę przepisania wprost istniejących sylabusów na nowy format, często bez głębszych przemyśleń. Ponieważ KRK będą obowiązywać dopiero od 1.X.2012, zespół w ocenie tego punktu wziął pod uwagę istniejące standardy kształcenia, raport samooceny, program studiów, sylabusy i postulowaną sylwetkę absolwenta.

Wizytowana jednostka prowadzi kształcenie na kierunku „informatyka” wyłącznie w trybie stacjonarnym. Opis sylwetki absolwenta w witrynie internetowej Wydziału jest natury ogólnej i jest skopiowany wprost z oficjalnych standardów kształcenia. Opis koncepcji kształcenia zaprezentowany w Raporcie samooceny jest raczej skromny, a jego głównym przesłaniem jest zapewnienie kształcenia w języku polskim na atrakcyjnym rynkowo kierunku studiów jakim jest „informatyka”. Więcej o samej koncepcji kształcenia można dowiedzieć się z programu studiów i przeglądu prac dyplomowych. Absolwent studiów I stopnia Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie jest zdolny do podjęcia pracy informatyka

w małym przedsiębiorstwie oraz do zarządzania systemem informatycznym na jego potrzeby. Niektórzy absolwenci potrafią zbudować i oprogramować proste systemy wbudowane. Najlepsi są w stanie kontynuować naukę na studiach II stopnia. Przewagą konkurencyjną absolwentów Wydziału jest umiejętność posługiwania się w pracy trzema językami (polskim, litewskim i angielskim), a często dodatkowo językiem rosyjskim. Słabość w określeniu efektów kształcenia dla ocenianej jednostki można zrozumieć, choć nie usprawiedliwić. Władze Wydziału nie mają pełnej swobody w projektowaniu koncepcji i programu kształcenia z uwagi na ograniczenia formalne. Według wyjaśnień kierownictwa Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego warunkiem oferowania studiów na Litwie przez uczelnię zagraniczną jest realizacja takiego samego programu jak to ma miejsce w macierzystej jednostce. Zatem liczne rozwiązania koncepcyjno-programowe narzucone zostały przez Uniwersytet w Białymstoku. Niestety nie jest to do końca prawdą, ponieważ można zauważyć różnice pomiędzy koncepcją kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku i na Wydziale w Wilnie. Na tym pierwszym sylwetka absolwenta jest w pełni zdefiniowana.

W planie studiów obowiązującym od roku 2010/2011 próbuje się uwzględnić specyfikę Wydziału, jego zasoby kadrowe (skromne) oraz uwarunkowania lokalne. Wprowadzono przedmiot „Fachowa terminologia w języku litewskim”. Kładzie się nacisk na przedmioty praktyczne jak „Programowanie w Javie” i „Systemy wbudowane”. Od nowego roku akademickiego planowane są zajęcia z „Projektowania komunikacji człowiek-komputer”. Z drugiej strony o braku dobrze określonych, szczegółowych celów kształcenia, o konieczności realizowania w dużej mierze programu białostockiego oraz słabości własnej, informatycznej kadry dydaktycznej świadczą propozycje nowych przedmiotów uruchamianych od roku 2012/2013, wysoce zmatematyzowanych i nie do końca odpowiadających wiedzy i umiejętnościom potencjalnych studentów oraz zapotrzebowaniu lokalnego rynku pracy: „Przetwarzanie sygnałów”, „Informatyka medyczna”, „Procesy i systemy dynamiczne”, „Cyfrowe przetwarzanie obrazów”, „Teoria obliczeń”.

O tym jakie efekty kształcenia pragnie się osiągnąć mówi też dość dokładnie koncepcja praktyk zawodowych. Głównym zadaniem stawianym przed studentami kierowanymi do odbycia praktyki zawodowej jest pogłębienie wiedzy zdobytej w trakcie studiów, a także konfrontowanie jej z przyjmowanymi w rzeczywistości rozwiązaniami w zakresie informatyki. Praktyka ma umożliwić zdobycie wiedzy na temat możliwości zatrudnienia i ścieżek kariery po ukończeniu kierunku „informatyka”, ma też na celu przygotowanie przyszłych absolwentów jako potencjalnych kandydatów do pracy w konkretnej firmie. Praktyka może być odbywana w wybranym przez studenta podmiocie gospodarczym, którego profil działania umożliwia zrealizowanie w/w celów. Student powinien zdobyć doświadczenie w obszarach działalności informatycznej w przedsiębiorstwie takich, jak:

- zagadnienia organizacyjno-prawne regulujące zadania i uprawnienia pracowników spółek jednoosobowych;
- konfiguracja sprzętu komputerowego i oprogramowania;
- organizacja, zbieranie i kontrola danych, przetwarzanie i wykorzystywanie wyników;
- instalowanie i uruchamianie systemów oprogramowania użytkowego;
- zagadnienia eksploatacji sprzętu komputerowego w przedsiębiorstwie;
- oprogramowanie systemowe i użytkowe stosowane w przedsiębiorstwie;
- ochrona danych, programów i procesów przetwarzania;
- oprogramowanie użytkowe w danym przedsiębiorstwie, zakres stosowania, cechy eksploatacyjne i zasady obsługi.

Potwierdzeniem tego, że efektem kształcenia na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie jest przygotowanie informatyka-praktyka dla małego przedsiębiorstwa są też tematy niektórych prac dyplomowych dotyczące prostych, ale ważnych zagadnień informatycznych mogących znaleźć zastosowanie w każdej firmie. Oto przykłady takich tematów:

- Projektowanie sieci LAN w firmie X.
- System zarządzania treścią stron internetowych w technologii PHP+MySQL.
- Komputerowy system ochrony obiektu.
- Wirusy i antywirusy. Programy antywirusowe.

Jeśli przyjmiemy, że celem edukacyjnym Wydziału jest wykształcenie informatyka-praktyka, zdolnego do podjęcia indywidualnej pracy informatyka w niedużym przedsiębiorstwie, to cele te są w zasadzie osiągalne, choć mogłoby to się dziać w większym stopniu, gdyby zaoferować więcej przedmiotów praktycznych (programistycznych, bazodanowych, związanych z projektowaniem serwisów internetowych). Główne metody służące ku temu, to 570 godzin zajęć laboratoryjnych, 105 godzin zajęć projektowych, 465 godzin zajęć ćwiczeniowych. Na łączną liczbę 2000 godzin zajęć wykłady stanowią tylko 830 godzin. Ważnym elementem są także przemysłane i nadzorowane praktyki umożliwiające studentom zapoznanie się ze specyfiką pracy informatyka w lokalnym przedsiębiorstwie lub urzędzie. Pozytywny wpływ na realizację tego celu ma także pozyskiwanie młodych, wykształconych informatycznie pracowników mówiących po polsku, którzy prowadząc dużo, praktycznych zajęć, wprowadzają do programów treści wynikające z lokalnych uwarunkowań i zapotrzebowania miejscowego rynku pracy.

W witrynie Wydziału, w zakładce Rekrutacja, dostępny jest opis (bardzo ogólny) sylwetki absolwenta. W tej samej witrynie dostępne są plany studiów oraz szczegółowe sylabusy przedmiotów. Każdy sylabus zawiera między innymi: imię i nazwisko koordynatora przedmiotu, nazwę przedmiotu, formę zajęć, liczbę godzin, założenia i cele kształcenia do osiągnięcia, treści programowe, szczegółowe warunki zaliczenia. Na początku zajęć z każdego przedmiotu prowadzący informuje studentów o zakładanych celach i efektach kształcenia. Działanie takie oceniane jest pozytywnie.

W witrynie dostępne są też szczegółowe wymagania dotyczące prac dyplomowych. W witrynie jest także dostępny wykaz obronionych prac dyplomowych (autor, tytuł, promotor).

2) Odczuwa się brak jednego, ogólnego dokumentu, który by ujmował efekty kształcenia dla kierunku „informatyka”. W szczególności brak opisu sylwetki absolwenta specyficznej dla Wydziału. Z drugiej strony sylabusy zawierają szczegółowe efekty do osiągnięcia i metody ich weryfikacji.

Efekty kształcenia, znajdujące się w sylabusach formułowane są w sposób zrozumiały dla studentów. Ich zdaniem w większości przypadków metody sprawdzania założonych umiejętności i wiedzy są odpowiednie.

3) Z wyżej opisanych uwarunkowań wynika, że warunkiem oferowania studiów na Litwie przez Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie jest realizacja takiego samego programu kształcenia, jak to ma miejsce w Uniwersytecie w Białymstoku.

Do czasu sporządzenia raportu samooceny Senat Uniwersytetu w Białymstoku nie określił **efektów kształcenia** dla kierunku „informatyka”, ponieważ do podjęcia takiej uchwały niezbędne było ostateczne określenie Krajowych Ram Kwalifikacji, a wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku „informatyka” nie zostały dotychczas określone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat UwB Uchwałą Nr 1202 z dnia 29 lutego 2012 r. określił wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu określające zasady tworzenia programów kształcenia dla określonych kierunków, profili i poziomów kształcenia studiów wyższych: „Studia wyższe realizowane są zgodnie z programami kształcenia dla określonych kierunków, poziomów i profili kształcenia. Program kształcenia obejmuje opis zakładanych efektów kształcenia oraz program studiów stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów.” Powyższa Uchwała porusza następujące kwestie: efekty kształcenia; program studiów – wymagania ogólne i szczegółowe; punkty ECTS; zajęcia ogólnounuczelniane; kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela; praktyki zawodowe; zasady uruchamiania kierunków, specjalności, poziomów i profili kształcenia; zmiany w programach kształcenia.

Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie podjął już wcześniej prace nad określeniem efektów kształcenia dla kierunku „informatyka”, ale zamieszczone w raporcie samooceny zestawienie sporządzone zostało na potrzeby wyznaczonej przez PKA oceny programowej w oparciu o KRK. Nie opiera się ono na efektach kształcenia określonych przez Senat, gdyż zostały one uchwalone na miesiąc przed wizytacją PKA, ani na uchwalonym przez Radę Wydziału programie kształcenia (opisie efektów kształcenia oraz opisie procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia tych efektów). Szczegółowe analizy i oceny zostaną dokonane po określeniu efektów kształcenia dla kierunku „informatyka” i uchwaleniu programu kształcenia zgodnie z nowymi zasadami.

Kształcenie na kierunku „informatyka” jest realizowane pod nadzorem pracowników Katedry Informatyki, pod kierownictwem naukowym dra hab. Tadeusza Łozowskiego, prof. UwB. Każdy przedmiot ma wyznaczonego koordynatora, który wspólnie z asystentami opracowuje treść i przebieg ćwiczeń/laboratoriów, kontroluje ich jakość i zgodność z zakładanymi efektami. Większość przedmiotów kończy się egzaminem. W przypadku przedmiotów praktycznych wpływ na ocenę końcową ma zaliczenie projektów wykonywanych podczas laboratoriów. Tematy i wyniki egzaminów są archiwizowane i dostępne dla kierownictwa jednostki.

Procedura dyplomowania, obowiązująca na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie, opiera się na następujących dokumentach: Regulaminie Studiów (Uchwała Nr 807 Senatu UwB z dnia 29 kwietnia 2009 r.) oraz Uchwale Nr 59 Rady Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego Filii w Wilnie Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26.01.2011 r. w sprawie zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego na kierunku Ekonomii i Informatyki. Prace dyplomowe są przygotowywane i oceniane w zestandardyzowany sposób opisany w „PROCEDURZE ZAKOŃCZENIA STUDIÓW LICENCJACKICH NA WYDZIALE EKONOMICZNO-INFORMATYCZNYM FILII UNIWERSYTETU W BIAŁYMSTOKU W WILNIE”, dostępnej w witrynie Wydziału. Opisano w nim wymagania stawiane pracom dyplomowym w zakresie treści, formy, zasad recenzowania i przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, a także zestawy pytań egzaminacyjnych z zakresu różnych przedmiotów; zakupiono i wdrożono program antyplagiatowy w celu podniesienia jakości i wiarygodności prac licencjackich.

Proces dyplomowania obejmuje dwa integralnie ze sobą związane elementy: seminarium dyplomowe oraz egzamin dyplomowy. Formalne aspekty tych dwóch elementów zostały określone na podstawie Rozdziału XI „Ukończenie studiów, praca dyplomowa, egzamin dyplomowy” Regulaminu Studiów. Procedura zakończenia studiów licencjackich na Wydziale obejmuje następujące etapy: 1. złożenie dokumentów (w tym np. oświadczenie o samodzielny napisaniu pracy dyplomowej); 2. obrona pracy licencjackiej (w tym np. zestaw pytań na egzamin licencjacki z „informatyki”); 3. wydanie dyplomu ukończenia studiów wyższych (w tym np. informacje o tym, że „Absolwenci są zobowiązani do (...) złożenia w Biurze Karier i Promocji Filii UwB w Wilnie Ankiety Absolwenta).

Egzamin dyplomowy, obejmujący wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu treści kształcenia na kierunku „informatyka”, stanowi zwieńczenie pracy studenta, a jednocześnie weryfikację zakładanych efektów kształcenia w obszarach możliwych do zdiagnozowania. Naturalną weryfikacją wszystkich efektów kształcenia, czyli wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jest kariera zawodowa absolwenta.

Rozliczenie praktyk studenckich odbywa się na podstawie dziennika praktyk zgodnie z „REGULAMINEN STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH "WYDZIAŁU EKONOMICZNO-INFORMATYCZNEGO" FILII W WILNIE UNIWERSYTETU W BIAŁYMSTOKU”, dostępnym w witrynie Wydziału.

W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty dotyczące weryfikacji efektów kształcenia – karty okresowych osiągnięć studenta, protokoły zaliczeń przedmiotów oraz dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego (dyplomy i suplementy oraz protokoły egzaminu dyplomowego). Ich analiza wykazała, że sporządza się je poprawnie.

Wydział prowadzi kierunek „informatyka” od roku 2007. W roku akademickim 2007/2008 na studia przyjęto 53 studentów, a w roku 2008/2009 – 47 studentów. Z pierwszego rocznika studia ukończyło o czasie 11 studentów, a z drugiego rocznika – 18. Obecnie liczby studentów na poszczególnych latach studiów kształtują się następująco:

I rok – 48 studentów

II rok – 45 studentów (na I rok przyjęto 39 studentów)

III rok – 33 studentów (na I rok przyjęto 86 studentów)

Główną przyczyną sporego odsiewu jest słabe przygotowanie kandydatów do podjęcia studiów z dużą dawką matematyki. Wydział w Wilnie jest wydziałem na dorobku, dopiero wyrabiającym sobie markę. Studiowanie na Wydziale jest ciągle drugim wyborem, na który bardzo duży wpływ ma tylko możliwość kształcenia w języku polskim oraz stosunkowo nieduże koszty studiów. Korzystnie na jakość studentów może wpłynąć włączenie Wydziału do ogólnokrajowej, internetowej rekrutacji w litewskim systemie szkolnictwa wyższego. Niezmiernie ważne było też objęcie studentów Wydziału taką samą pomocą materialną, jak studentów uczelni litewskich.

Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie działa na podstawie „Regulaminu Filii Uniwersytetu w Białymstoku - Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego”. Regulamin i wszystkie dokumenty związane z systemem oceny efektów kształcenia są dostępne w witrynie Wydziału. Mimo to warto byłoby opracować jeden, spójny dokument opisujący ten system i metody weryfikacji jego działania.

4) Po ukończeniu studiów studenci wypełniają anonimową Ankietę Absolwenta, w której oceniają jakość kształcenia na skończonym przez siebie kierunku studiów. Absolwenci oceniają nabyte podczas studiów umiejętności, elementy procesu dydaktycznego, kompetencje nauczycieli i pracowników, a także mogą wykazać obszary, w których ich zdaniem jakość kształcenia wymaga poprawy. Uzyskane informacje omawiane i analizowane są podczas posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Brak jest natomiast mechanizmów, które umożliwiają badanie losów absolwentów. Informacje nt. absolwentów Wydział uzyskał z danych, przedstawionych przez Ministerstwo Nauki i Oświaty Republiki Litewskiej, z których wynika, iż żaden absolwent Wydziału nie zarejestrował się jako bezrobotny na Giełdzie Pracy Litwy.

Na Wydziale działa Biuro Karier i Promocji, którego misją jest promocja i wsparcie studentów Wydziału na rynku pracy. Biuro poszukuje i przedstawia oferty pracy i praktyk. Przy tak niewielkiej liczbie absolwentów dobrze byłoby, żeby biuro monitorowało ich losy.

Wydział próbuje nawiązać współpracę z miejscowymi pracodawcami poszukując miejsc praktyk dla studentów oraz zapraszając okazjonalnie przedstawicieli pracodawców do wygłoszenia prelekcji o informatycznym rynku pracy. Takie prelekcje są otwarte dla studentów i wykładowców.

Jednostka jest dopiero we wczesnym etapie rozwoju, dlatego potrzeba czasu na pełne przygotowanie stosownych procedur i mechanizmów. Podjęte już działania wskazują na prawidłowy kierunek przyjętych i przyjmowanych rozwiązań.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Brakuje opisu sylwetki absolwenta „informatyki” wykształconego na Wydziale. Istniejący opis sylwetki absolwenta jest powieleniem opisu ze standardów. Jednakże cele i efekty kształcenia można określić analizując program studiów, prace dyplomowe oraz system praktyk. Krótko można je określić jako wykształcenie informatyka-praktyka na potrzeby lokalnego rynku, którego przewagą konkurencyjną jest znajomość języków: polskiego, litewskiego, rosyjskiego i angielskiego. Cele i efekty kształcenia większości przedmiotów są zgodne z koncepcją kształcenia informatyków-praktyków.

2) Brak jednego, ogólnego dokumentu, który by ujmował efekty kształcenia dla kierunku „informatyka”. Z drugiej strony sylabusy zawierają szczegółowe efekty do osiągnięcia i metody ich weryfikacji. Efekty kształcenia, znajdujące się w sylabusach formułowane są w sposób zrozumiały dla studentów. Na ich podstawie w sposób przejrzysty można weryfikować efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów (egzamin, projekty), jak i dla całych studiów (praktyki, proces dyplomowania).

3) System weryfikacji efektów kształcenia jest dość typowy dla wydziałów informatycznych i na tym etapie rozwoju Wydziału działa zadowalająco (młody wydział, niewielu studentów, nieliczna kadra). Wiedza i umiejętności są weryfikowane odpowiednio przez egzamin i projekty praktyczne. Kompetencje społeczne student nabywa w trakcie praktyk. Końcowe efekty kształcenia są sprawdzane podczas dyplomowania, którego reguły są przejrzyste określone. Wydział na bieżąco monitoruje skalę i przyczyny odsiewu. Informacje (niestety rozproszone) o systemie oceny efektów kształcenia są dostępne w witrynie internetowej Wydziału.

4) Na Wydziale działa Biuro Karier i Promocji, które pomaga studentom i absolwentom w poszukiwaniu miejsc praktyk i pracy. Absolwenci proszeni są o ocenę przebytych studiów. Pracodawcy są zapraszani na prelekcje o informatycznym rynku pracy. Brak systemowego

śledzenia losu absolwentów. Jest to zrozumiałe ze względu początkowy etap rozwoju Wydziału.

3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

1) Jak już wyżej wspomniano, zgodnie z litewskimi uwarunkowaniami prawnymi, plan i program kształcenia na kierunku „informatyka” realizowany na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie jest tożsamy z programem tego kierunku realizowanym na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu w Białymstoku, a Rada Wydziału zatwierdzając go musi pamiętać o zachowaniu tej spójności. Program ten może być zmodyfikowany tylko w nieznacznym i niezbędnym zakresie, na który pozwalają przepisy strony litewskiej. Zgodnie z sugestią strony litewskiej, w celu dostosowania efektów kształcenia do potrzeb litewskiego rynku pracy, do programu nauczania wprowadzono dodatkowe zajęcia - „Fachowa terminologia informatyczna w języku litewskim”, które są prowadzone na drugim roku studiów w III semestrze oraz spotkania z pracodawcami z branży IT. Dodano także „Proseminarium” w celu lepszego przygotowanie studentów do pisania pracy dyplomowej. Wydział planuje także wprowadzić następujące zmiany: dodać przedmiot ekonomiczny – np. przedsiębiorczość, przeznaczyć 3 semestry na pracę dyplomową (teraz są 2). Procedura zatwierdzania planów studiów ma wyglądać następująco: plany będą zatwierdzane w Katedrze, następnie omawiane i przyjmowane na Radzie Wydziału, później trafią do Działu Dydaktyki UwB.

Program studiów „informatyki” wypełnia formalne minima programowe. Realizowane jest 2000 godzin dydaktycznych i osiągnię jest 185 punktów ECTS. Program został skonstruowany na podstawie programu macierzystego Uniwersytetu w Białymstoku. Jednocześnie program spełnia kryteria litewskie. Zespół Oceniający PKA uważa, że efekty kształcenia, szczegółowe, jak i ogólne (wykształcenie informatyka-praktyka), są osiągnię.

Na kierunku „informatyka” w latach 2007-2011 prowadzone są stacjonarne studia I stopnia; studia trwają 6 semestrów (3 lata). W latach 2007-2009 plan studiów obejmował 2210 godzin dydaktycznych, jednakże ze względu na uchwałę Senatu UwB liczba godzin została zredukowana do 2000. Jest to minimalna liczba godzin przewidziana w standardach kształcenia. W podziale na grupy przedmiotów godziny dydaktyczne zawierają:

- 275 godzin kształcenia ogólnego
- 465 godzin przedmiotów podstawowych
- 795 godzin przedmiotów kierunkowych
- 345 godzin przedmiotów do wyboru
- 120 godzin bloku dyplomowego

W ramach przedmiotów kształcenia ogólnego wybrano sześć przedmiotów dających łącznie 16 punktów ECTS:

1. Język angielski
2. Historia społeczna Europy
3. Mniejszości narodowe i etniczne w Europie
4. Ergonomia i BHP
5. Wychowanie fizyczne
6. Fachowa terminologia informatyczna w języku litewskim

W ramach przedmiotów podstawowych zaproponowano 9 przedmiotów dających łącznie 46 punktów ECTS:

1. Podstawy metod formalnych
2. Algebra liniowa z geometrią analityczną
3. Analiza matematyczna
4. Matematyka dyskretna
5. Metody probabilistyczne i statystyka
6. Równania różniczkowe i różnicowe
7. Wprowadzenie do metod numerycznych
8. Metody optymalizacji
9. Fizyczne podstawy informatyki I

W ramach przedmiotów kierunkowych zaproponowano 17 przedmiotów dających łącznie 75 punktów ECTS. Są to:

1. Wstęp do informatyki
2. Algorytmy i struktury danych
3. Architektura systemów komputerowych
4. Technologie sieciowe
5. Systemy operacyjne
6. Podstawy programowania
7. Języki i paradygmaty programowania
8. Repetytorium z matematyki
9. Metody i języki programowania
10. Programowanie w Matlabie
11. Grafika i komunikacja człowiek-komputer
12. Sztuczna inteligencja
13. Podstawy inżynierii oprogramowania
14. Programowanie w Javie
15. Bazy danych
16. Systemy wbudowane
17. Problemy społeczne i zawodowe informatyki

W ramach przedmiotów do wyboru zaproponowano 7 przedmiotów wybieranych z oferty 14 przedmiotów dających łącznie 30 punktów ECTS. Propozycja programowa wymienia:

1. Przetwarzanie sygnałów
2. Informatyka medyczna
3. Systemy ekspertowe
4. System składu publikacji LaTeX
5. Programowanie w Internecie
6. Metody konstruktywne w informatyce
7. Procesy i systemy dynamiczne
8. Metody abstrakcyjne w informatyce
9. Cyfrowe przetwarzanie obrazów
10. Teoria obliczeń
11. Metody modelowania i symulacji komputerowe
12. Projektowanie komunikacji człowiek-komputer

13. Programowanie obiektowe
14. Wzorce projektowe

Trzy przedmioty składają się na blok przedmiotów dyplomowych dających łącznie 13 punktów ECTS. Są to:

- 1 Seminarium dyplomowe (4 pkt)
- 2 Pracownia dyplomowa (6 pkt)
- 3 Proseminarium (3pkt)

Choć proseminarium zaliczono do przedmiotów dyplomowych, to spełnia ono także rolę przedmiotu kształcenia ogólnego.

Czterotygodniowe praktyki dają łącznie 5 punktów ECTS.

Zespół Oceniający PKA zauważył braki opisów przedmiotów z powyższej listy. Mianowicie brakuje sylabusów trzech przedmiotów do wyboru:

1. Informatyka medyczna
2. Teoria obliczeń
3. Wzorce projektowe

Aby wyrobić sobie pogląd na jakość oferty dydaktycznej Zespół wizytował kilka losowo prowadzonych zajęć:

- Pracownia dyplomowa
- Matematyka dyskretna – ćwiczenia
- Metody numeryczne – ćwiczenia
- Metody numeryczne – wykład
- Laboratorium metod optymalizacji
- Laboratorium z systemów ekspertowych

Większość ocenianych zajęć była poprowadzona wystarczająco dobrze i z wystarczającą starannością. Prowadzący zajęcia byli do nich dobrze przygotowani. Zespół oceniający ma natomiast zastrzeżenia do zajęć o charakterze matematycznym i niektórych zajęć laboratoryjnych prowadzonych wyłącznie w stylu zajęć matematycznych. Laboratorium z metod optymalizacji było prowadzone w formie wykładu bez wykorzystania narzędzi informatycznych do prezentacji przedstawianych treści lub eksperymentów. Poziom zajęć matematycznych niejednokrotnie przewyższał możliwości percepcji studentów. Zajęcia takie powinny być jeszcze raz starannie przemyślane, a ich zawartość zmieniona i dostosowana do wiedzy i umiejętności studentów.

Oceniamy, że nakład pracy niezbędny do osiągnięcia celów kształcenia jest określony prawidłowo. Punkty ECTS są przydzielone przedmiotom zgodnie z przepisami i odzwierciedlają dobrze konieczny dla zaliczenia przedmiotu poziom pracy i zaangażowania studenta.

Program studiów daje możliwość wymiany międzynarodowej i międzyuczelnianej. W maju 2011 Wydział na podstawie decyzji Komisji Europejskiej otrzymał kod Erasmusa. Została podpisana umowa z Uniwersytetem Komeniusza w Bratysławie na lata 2011-2013, na podstawie której nastąpi wymiana 10 studentów oraz 3 wykładowców akademickich.

Obecnie opracowywane są zasady rekrutacji kandydatów do wymiany z wyżej wymienioną uczelnią w semestrze letnim r. ak. 2011/2012. Pozyskane stypendia dla absolwentów kierunków realizowanych na Wydziale na studia magisterskie w Polsce z MNiSW, z których średnio co roku korzysta 17 absolwentów, pozwalają zapewnić ciągłość procesu kształcenia oraz stymulować mobilność studentów.

W kilku przypadkach osiąganie celów kształcenia jest zaburzone przez nietrafnie dobraną kolejność przedmiotów.

- Zajęcia z *Baz danych* powinny być proponowane wcześniej w programie, jako kluczowe dla informatyków-praktyków, w szczególności wcześniej niż zajęcia *Programowanie w Internecie* lub *Systemy ekspertowe*.
- Wykład *Matematyka dyskretna* powinien poprzedzać (najlepiej bezpośrednio) wykład *Algorytmy i struktury danych*.
- *Programowanie obiektowe* powinno być przedmiotem obowiązkowym i poprzedzać przedmiot *Wzorce projektowe* oraz *Programowanie w Javie*.
- *Podstawy inżynierii programowania* powinny być wcześniej, ponieważ zawierają treści potrzebne w przygotowywaniu pracy dyplomowej.
- Ważne przedmioty praktyczne (*Bazy danych, Programowanie obiektowe, Inżynieria oprogramowania*) powinny być na drugim roku, żeby studenci mogli wykorzystywać zdobytą wiedzę i umiejętności na praktykach.

Głównym zadaniem stawianym przed studentami kierowanymi do odbycia praktyki zawodowej jest pogłębienie wiedzy zdobytej w trakcie studiów, a także konfrontowanie jej z przyjmowanymi w praktyce rozwiązaniami w zakresie informatyki. Praktyka ma umożliwić również zdobycie wiedzy na temat możliwości zatrudnienia i ścieżek kariery po ukończeniu kierunku „informatyka”, ma też na celu przygotowanie przyszłych absolwentów jako potencjalnych kandydatów do pracy w konkretnej firmie. Program praktyk ma charakter ramowy. Przewiduje się, że jego precyzowanie będzie następowało stosownie do wewnętrznych warunków konkretnego podmiotu gospodarczego.

Studencka praktyka zawodowa dla studentów trzyletnich stacjonarnych studiów licencjackich, organizowana jest po drugim roku studiów w wymiarze 4 tygodni. Podstawą odbywania praktyk jest skierowanie na praktykę lub porozumienie o współpracy w realizacji praktyk zawarte pomiędzy uczelnią, studentem a właściwą instytucją. Praktyka może być odbywana w wybranym przez studenta podmiocie gospodarczym, którego profil działania umożliwia zrealizowanie w/w celów praktyki zawodowej.

Na Wydziale istnieje system kontroli praktyk. W trakcie odbywania praktyki Uczelnia zapewnia sobie prawo do jej kontroli. Nadzór nad przebiegiem praktyk sprawuje opiekun praktyk studenckich wyznaczony przez Dziekana Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego. Kontrola nad przebiegiem praktyk polega w szczególności na sprawdzeniu obecności studenta na praktyce, kontaktowaniu się z zakładowym opiekunem praktyk i weryfikacji realizowanego programu praktyk. Podstawę do zaliczenia praktyki i dokonania wpisu do indeksu studenta, stanowi odbycie praktyki potwierdzone „*Dziennikiem*”, wypełnionym w języku polskim. Dziennik zawiera informacje, dotyczące terminów i miejsca odbywanej praktyki, komórek organizacyjnych, w których student pracował, otrzymywanych zadań do wykonania. Ponadto student sporządza i przedstawia w języku polskim „*Raport z odbytej praktyki*”, który zawiera krótki opis przedsiębiorstwa, w którym odbyła się praktyka, analiza funkcjonowania firmy, opis zadań przydzielanych praktykantowi, sposób realizacji zadań,

osiągnięte cele, zdobyta wiedza i umiejętności. Instytucja, w której student odbywał praktykę, zobowiązana jest do przedstawienia „*Opinii instytucji*” w języku polskim lub litewskim.

Praktyki są odbywane w lokalnych podmiotach gospodarczych. Z programu studiów wynika, że odbywają się po drugim roku studiów. Są dobrze zorganizowane i pozwalają studentom zapoznać się z lokalnym rynkiem pracy. Kontrola i zaliczania praktyk są prawidłowe.

Organizacja procesu dydaktycznego jest typowa dla dużych uczelni publicznych. Podstawowe rozwiązania regulujące proces dydaktyczny unormowane są na szczeblu uczelni i zawarte w jej regulaminie studiów. Wprowadzicie wizytowany Wydział ma swój regulamin, ale ma on charakter ogólny i nie odnosi się w zasadzie do procesu dydaktycznego. Dodatkowe zmiany wprowadzane są uchwałami Senatu UwB. Z przeglądu sylabusów oraz hospitacji wynika, iż w praktyce wykorzystywana jest raczej szeroka paleta tradycyjnych metod nauczania wsparta infrastrukturą komputerową. Można odnieść wrażenie, że relatywnie zbyt mało czasu poświęca się na praktyczną pracę studenta nad budową oprogramowania, a zbyt wiele na teoretyczne zagadnienia matematyki komputerowej. System oceny osiągnięć studentów jest dosyć tradycyjny: egzaminy, testy i zaliczenia na koniec semestru. Studenci mają prawo wglądu do ocenionych prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych.

Wydział nie posiada sformalizowanych, konkretnych możliwości działań w celu indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych oraz studentów niepełnosprawnych. Na tym etapie rozwoju Wydziału nie było to konieczne.

2) Efekty kształcenia są przypisane do przedmiotów. Brak opisu sylwetki absolwenta specyficznej dla Wydziału. Dla poszczególnych przedmiotów treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Proporcja między zajęciami ćwiczeniowymi i projektowymi, a wykładami jest prawidłowa. Wszystko podsumowuje praca dyplomowa. Niezwykle ważna dla informatyka jest umiejętność pracy zespołowej. W programie studiów brakuje elementów pracy zespołowej. W 2010/2011 roku wprowadzono nowy plan studiów. Było to okazją wprowadzenia większej liczby przedmiotów o charakterze rynkowym związanych z bazami danych, Internetem, sieciami komputerowymi. Niestety zaoferowano przedmioty trudne matematycznie i mało przydatne dla absolwenta Wydziału: *Informatyka medyczna, Teoria obliczeń, Procesy i systemy dynamiczne*. Pomyłką wydaje się umieszczenie kursu z *Programowania obiektowego* wśród przedmiotów obieralnych.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zespół oceniający pozytywnie ocenia poziom spełnienia pierwszego kryterium szczegółowego, ale z zastrzeżeniami. Zaleca się zmiany idące w kierunku poprawnego ustawienia sekwencji przedmiotów zaznaczonych w opisie. Zespół oceniający ma również zastrzeżenia do zajęć o charakterze matematycznym i niektórych zajęć laboratoryjnych prowadzonych wyłącznie w stylu tablicowych zajęć matematycznych. Styl i tryb prowadzenia tych zajęć powinien być jeszcze raz starannie przemyślany, a ich zawartość zmieniona i dopasowana do wiedzy, umiejętności i potrzeb studentów.

2) Plan studiów wymaga poprawek zgodnie z zaleceniami z 1). Poza tym plan studiów, treści programowe i formy oraz metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Należy przemyśleć przedmioty do wyboru tak, żeby wśród nich było więcej przedmiotów praktycznych.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

1) Osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne posiadają kwalifikacje do prowadzenia zajęć na kierunku „informatyka”. Reprezentują one specjalności naukowe z informatyki, elektroniki, fizyki, matematyki, nauk społecznych i lingwistyki. Obsada zajęć jest dokonywana zgodnie z kwalifikacjami prowadzących, szczególnie jeśli uwzględnimy poziom i zakładane efekty kształcenia. Należy jednak zwrócić uwagę na trafniejszy dobór prowadzących niektóre zajęcia programistyczne. Liczba osób biorących w procesie kształcenia jest wystarczająca.

2) Wszystkie z 13 osób zgłoszonych do minimum kadrowego spełnia warunki określone w § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.), tj.: „Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia (...) stanowi zatrudnienie co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, w tym co najmniej dwóch posiadających dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie danego kierunku studiów i co najmniej jednego posiadającego dorobek w dziedzinie nauki lub sztuki, związanej z danym kierunkiem studiów oraz zatrudnienie co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, w tym co najmniej pięciu posiadających dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie danego kierunku studiów i co najmniej jednego posiadającego dorobek w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z danym kierunkiem studiów” oraz § 8 ust. 1, tj.: „Do minimum kadrowego, o którym mowa w § 5, wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego”, a także § 8 ust. 3, tj.: „Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, i co najmniej 90 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”.

Uczelnia stosuje własny wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego oraz wydruk z Systemu informacji o szkolnictwie wyższym POL-on, które pozwalają na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. Akty mianowania oraz umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn.

zm.): „Stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki nadany przez uznaną instytucję posiadającą uprawnienie do jego nadawania działającą w państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jest równoważny ze stopniem naukowym lub stopniem w zakresie sztuki, o których mowa w ustawie. Natomiast ust. 2 stanowi, że listę instytucji, o których mowa w ust. 1, prowadzi minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego lub upoważniona przez niego podległa jednostka. (<http://www.nauka.gov.pl/szkolnictwo-wyzsze/mobilnosc-akademicka-i-zawodowa/uznawanie-wykształcenia/lista-instytucji-uprawnionych-do-nadawania-stopni-naukowych-w-krajach-ue-efta-i-oecd/#litwa>).

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż stopnie naukowe doktora trzech osób wskazanych dodatkowo do minimum kadrowego w trakcie wizytacji (w Załączniku Nr 5 do raportu na pozycjach 11, 12, 13), zostały nadane przez instytucje wymienione na liście, o której mowa w art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. Są to:

- Kauno Technologijos Universitetas (Kaunas University of Technology),
- Vilniaus Gedimino Technikos Universitetas (Vilnius Gediminas Technical University),
- Vilniaus Pedagoginis Universitetas (Vilnius Pedagogical University).

Do minimum kadrowego ocenianego kierunku zaliczyć można dwóch nauczycieli z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego posiadających dorobek naukowy w zakresie informatyki, sześćoro nauczycieli ze stopniem naukowym doktora posiadających dorobek naukowy w zakresie informatyki, dwoje nauczycieli z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego posiadających dorobek naukowy w dziedzinie związanej z informatyką i troje nauczycieli ze stopniem naukowym doktora posiadających dorobek naukowy w dziedzinie związanej z informatyką. Określony w rozporządzeniu warunek dotyczący minimum kadrowego jest zatem spełniony.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 11 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia i wynosi około 1:13.

W minimum kadrowym reprezentowane są osoby mające dorobek naukowy w zakresie informatyki, szczególnie informatyki technicznej, elektroniki i fizyki, oraz matematyki. Jednak spektrum zainteresowań naukowych osób zaliczonych do minimum kadrowego (w szczególności pracowników samodzielnych), które mają dorobek naukowy w zakresie informatyki, jest zdecydowanie zbyt wąskie i nie obejmuje podstawowych działań informatyki ważnych ze względu na zakładane efekty kształcenia na kierunku „informatyka”.

Formalnie rzecz biorąc na dzień dzisiejszy Wydział spełnia warunki minimum kadrowego. Należy jednak zauważyć, że osoby, które pojawiają się w minimum kadrowym i rzeczywiście są aktywne naukowo zajmują się podobnymi poddziedzinami informatyki. Sprawia to, że w minimum kadrowym brak osób, których wiedza i doświadczenie zawodowe odnoszą się do wielu ważnych aspektów kształcenia informatycznego (na przykład

specjalistów od algorytmiki, programowania, baz danych), co bardzo utrudnia nie tylko przygotowanie logicznego curriculum, ale wręcz obsadę zajęć – szczególnie mamy tu na myśli przedmioty związane z programowaniem.

W grupie nauczycieli posiadających dorobek w zakresie informatyki, warunków dotyczący minimum spełniony jest bez prawie żadnego nadmiaru. Sam ten fakt stanowi zagrożenie dla jego stabilności, tym bardziej, że jeden z dwóch samodzielnych pracowników mających dorobek naukowy w zakresie informatyki ma 77 lat, a żaden z doktorów mających dorobek naukowy w zakresie informatyki nie ma w bliskiej perspektywie habilitacji.

Obsada zajęć dydaktycznych jest w zasadzie poprawna. Większość zajęć obejmuje treści na tyle elementarne, że prowadzenie ich nie wymaga bardzo specjalistycznej wiedzy (zdania tego w żadnym razie nie należy odbierać jako zarzutu - taka jest charakterystyka studiów licencjackich prowadzonych dla kandydatów o zakładanych kompetencjach), a prowadzące je osoby mają - jak wnosimy z wielu przeprowadzonych hospitacji - kompetencje niezbędne do ich prowadzenia. Zespół Oceniający zwrócił jednak uwagę na wyjątki od powyższej zasady: zajęcia z bardzo ważnych przedmiotów, takich jak: "Metody i języki programowania" i "Podstawy programowania" prowadzone są przez osobę niemającą wykształcenia informatycznego i niestety rzuca się to w oczy, gdy ogląda się prace egzaminacyjne z tych przedmiotów (mamy tu na myśli niekonkretne, przeglądowe, pytania zadawane na tym egzaminie). Należy zwrócić uwagę, że egzamin z prowadzonego przez tę samą osobę, zgodnego z jej merytorycznym przygotowaniem, przedmiotu "Przetwarzanie sygnałów", jest przygotowany w sposób niewzbudzający zastrzeżeń. Należy tu dodać, że nasze zastrzeżenia dzielają studenci, którzy wyobrażają sobie, i przekonanie to czerpią ze swojej wiedzy na temat rynku pracy, że studia informatyczne powinny kłaść większy, niż to ma miejsce, nacisk na przedmioty stricte programistyczne. Tymczasem przedmioty takie są stosunkowo nieliczne, jak się wydaje, ponieważ zasadniczą przesłanką branżą w ocenianej jednostce pod uwagę przy układaniu planu studiów jest zasób pozostającej w dyspozycji kadry.

Ta kwestia jeszcze bardziej rzuca się oczy, gdy popatrzy się na ofertę zajęć specjalizujących, prowadzonych na trzecim roku. Kierownictwo ocenianej jednostki, dysponując kadrą szczupłą i niemającą dużego dorobku naukowego stanęło przed wyborem, czy proponować studentom szeroką ofertę przedmiotów specjalizujących, odpowiadającą na oczekiwania rynku pracy i trafiającą w zainteresowania studentów, ale obsadzić te zajęcia osobami niekoniecznie gruntownie przygotowanymi do ich prowadzenia, czy też zdecydować się na ofertę węższą, bardzo specjalistyczną, zawierającą treści o niejasnej przydatności z punktu widzenia przyszłej pracy absolwentów, ale za to zgodną z kwalifikacjami kadry. Analiza programu studiów wskazuje, że wybrano tę drugą możliwość (np. przedmioty "Metody konstruktywne w informatyce" lub "Przetwarzanie sygnałów"). W tym sensie można zatem mówić o zgodności obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów, ale nie jest jasne czy nie jest to zgodność niefortunna.

W procesie dydaktycznym nie wykorzystuje się w sposób istotny możliwości kształcenia na odległość, a wykorzystywanie prostej platformy e-learningowej do wspomagania zajęć dydaktycznych z pewnością nie wymaga dodatkowego przygotowania od kadry nauczającej na kierunku „informatyka”.

Zespół Oceniający hospitował zdecydowaną większość zajęć dydaktycznych prowadzonych w ocenianej jednostce w dniach wizytacji. Zajęcia są dobrze przygotowane i prowadzone są z zaangażowaniem. Podobną opinię wyrażają w rozmowach studenci.

3) Głównym zadaniem władz Wydziału w tym okresie rozwoju było zapewnienie minimum kadrowego składającego się z osób związanych w miarę na stałe z Wilnem i posługujących się biegle językiem polskim. Z natury takich osób, pochodzących z Litwy lub gotowych zamieszkać na Litwie jest niewiele. Jest to szczególnie trudne, jeśli chodzi o samodzielnych pracowników naukowych. Obaj samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni, których Zespół oceniający zaliczył do minimum kadrowego, jako nauczycieli posiadający dorobek naukowy w zakresie informatyki, pracują także na Uniwersytecie w Białymstoku. Więcej, umowa z jednym z nich wygasa 30.09.2012 r. Przekłada się to na brak lidera, który byłby w stanie nadać kierunkowi „informatyka” w Wilnie lokalny charakter. W pozyskiwaniu samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych władze Wydziału powinny otrzymać dużo większe wsparcie od Uniwersytetu w Białymstoku, a nawet od czynników państwowych. Tylko Wydział oferujący kształcenie na najwyższym poziomie ma sens na Litwie.

Pomimo trudności Władze Wydziału dążą do zbudowania własnej kadry naukowo – dydaktycznej, w szczególności poprzez: zatrudnienie osób posiadających odpowiednie, wysokie kwalifikacje zawodowe, zamieszkałych na terytorium Litwy i dobrze znających język polski oraz poprzez rozwój naukowy tej kadry. Efektem podjętych przez Władze Wydziału działań jest zatrudnienie 2 asystentów, 4 adiunktów oraz jednego samodzielnego pracownika naukowo - dydaktycznego. Władze Wydziału stawiają pracownikom jednoznaczne wymagania w zakresie intensyfikacji rozwoju naukowego spójnego z obszarem kształcenia, do którego należy kierunek „informatyka” – prowadzenia badań naukowych, publikowania ich wyników oraz uzyskiwania kolejnych stopni naukowych i tytułu naukowego. Przykładem dbania o przyszłość Wydziału jest historia młodego pracownika, który został przyjęty do pracy 1.10.2010 r., jesienią 2010 roku wygrał konkurs na stypendium doktorskie i od 1.02.2011 r. został przyjęty na studia doktoranckie „Obliczenia inteligentne” w Instytucie Badań Systemowych PAN. Z tym pracownikiem został podpisany protokół zamiaru, w którym stwierdza się, że po obronie pracy doktorskiej wróci na stanowisko adiunkta do pracy na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie.

Podsumowując, władze Wydziału starają się zatrudniać na miarę swoich możliwości wykładowców-informatyków, którzy spełniają przepisy prawa polskiego i będą mogli stanowić o prawidłowym rozwoju kierunku „informatyka” na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie.

Na tym etapie budowy Wydziału trudno mówić o systemie wspierania kadry naukowo-dydaktycznej. Pracowników Wydziału dotyczą wszystkie obowiązki i przywileje Uniwersytetu w Białymstoku. W ramach programu Erasmus trzech pracowników Wydziału będzie miało okazję wyjechać do Uniwersytetu Komeniusza w Bratysławie.

Wszyscy pracownicy zdają sobie sprawę z uwarunkowań, w jakich działa Wydział. Doceniają to, co zostało już osiągnięte oraz z niecierpliwością czekają na własną siedzibę Wydziału. Pracownicy rozumieją też swoją misję w kształceniu na Litwie. Plany na przyszłość wiążą z posiadaniem własnej siedziby przez Wydział, pozyskaniem w pełni własnej kadry

dydaktycznej, pogłębieniem współpracy z otoczeniem gospodarczym oraz większym zaangażowaniem czynników decyzyjnych w Polsce w rozwój Wydziału.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Formalnie kwalifikacje kadry do prowadzenia zajęć na kierunku „informatyka” są spełnione, jednakże w minimum kadrowym brak osób, których wiedza i doświadczenie zawodowe odnoszą się do wielu ważnych aspektów kształcenia informatycznego (na przykład specjalistów od algorytmiki, programowania, baz danych). Utrudnia to nie tylko przygotowanie logicznego curriculum, ale wręcz obsadę zajęć – szczególnie, gdy chodzi o przedmioty związane z programowaniem.

2) Wymagania dotyczące minimum kadrowego dla kierunku „informatyka” na poziomie studiów I stopnia są spełnione, ale w minimalnym zakresie, szczególnie jeśli chodzi o samodzielnych pracowników naukowych. Jeden z samodzielnych pracowników naukowych (informatyk) i jeden z doktorów (informatyk) mają zatrudnienie tylko do września 2012. Kierownik Katedry Informatyki jest zatrudniony tylko do września 2013 roku. Minimum kadrowe wymaga szybkiego wzmocnienia.

3) Polityka kadrowa władz Wydziału polega na budowania własnej kadry naukowo – dydaktycznej, w szczególności poprzez: zatrudnienie osób posiadających odpowiednie, wysokie kwalifikacje zawodowe, zamieszkałych na terytorium Litwy i dobrze znających język polski oraz poprzez rozwój naukowy tej kadry. Wydaje się, że władze Wydziału są już na krawędzi swoich możliwości w tym zakresie. Dalsze wzmocnienie potencjału naukowo-dydaktycznego jednostki wymaga większego zaangażowania Uniwersytetu w Białymstoku, a także wsparcia ze strony czynników państwowych.

4. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Wydział Ekonomiczno-Informatyczny nie posiada własnej bazy dydaktycznej wystarczającej do prowadzenia studiów. Wydział (na podstawie pozwolenia na prowadzenie studiów wyższych wydanego przez Wileńskie Centrum Zdrowia Publicznego, aktualne do 22.09.2013 r.; najem) wynajmuje pomieszczenia w Wilnie przy ul. Kalwarij 143 oraz przy ul. Naugarduko 76. Wydział posiada budynek na ul. Aguonų 22 w Wilnie (pozwolenie na prowadzenie studiów wyższych wydane przez Wileńskie Centrum Zdrowia Publicznego, aktualne do 29.09.2014 r.; darowizna). Podczas wizytacji okazano stosowne dokumenty poświadczające prawo do korzystania z opisanej bazy.

Prawie wszystkie zajęcia na kierunku „informatyka” odbywają się w budynku przy ulicy Kalwarij 143, w którym znajdują się następujące pomieszczenia: sala nr 401 – liczba miejsc 20; sala nr 402 –, liczba miejsc 50; sala nr 403 – liczba miejsc 32; sala nr 404 – liczba miejsc 32; sala nr 405 – liczba stanowisk komputerowych: 15; sala nr 406 (aula) – liczba miejsc 120; sala nr 407 – liczba stanowisk komputerowych: 15; sala nr 304 – liczba miejsc 40. Sprzęt komputerowy Wydziału dla celów dydaktycznych znajduje się w dwóch salach komputerowych, w każdej po 15 komputerów z oprogramowaniem operacyjnym Windows Vista oraz Linux i Ms Office 2007. Dodatkowo w salach komputerowych zainstalowany jest program Matlab dla celów dydaktycznych. Ogółem na Wydziale do dyspozycji pracowników i studentów jest 58 komputerów i notebooków. Wszystkie komputery posiadają oprogramowania antywirusowe i mają dostęp do Internetu. Na terenie wynajmowanych

pomieszczeń przy ulicy Kalwarijū 143 studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej Wi-fi. W salach komputerowych 405 i 407 jest dostępne oprogramowanie wystarczające do prawidłowego kształcenia na kierunku „informatyka”. Składa się na nie: WINDOWS VISTA BUISNESS, MS Office 2007 PL, IBM SPSS Statistics 20.0, Oracle VM VirtualBox, Matlak, Eclipse, VertigoServ, Zajęczek 4.1, NetBeans 7.0, Code: Blocks, Dev-C++, Codelite, Krasnal Serv, StarUML, NOD 32, Java, 7-zip, Adobe Reader, Opera, Chrome, Mozilla Firefox, Internet Explorer, Foxit Reader, Flash player, UBUNTU 10.04.

Biblioteka Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego działalność swą rozpoczęła w 2007 roku wraz z powstaniem Wydziału. Jej zadaniem jest gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie książek i czasopism z dziedziny ekonomii i informatyki pracownikom i studentom Wydziału. Gromadzony księgozbiór jest dostosowany do potrzeb naukowo-dydaktycznych Wydziału. Podstawowym źródłem gromadzenia jest zakup książek, prenumerata wydawnictw periodycznych, oraz dary przekazywane przez różnorodne instytucje i osoby prywatne.

Biblioteka zajmuje ogólną powierzchnię ok. 100 m², korzysta ze zintegrowanego systemu bibliotecznego Aleph. Czytelnicy mają do dyspozycji czytelnię z 22 miejscami, z czego 6 miejsc, to stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. Zbiory biblioteczne (na dzień 12.04.2011 r.) liczą 4 568 woluminów, z których 658 to książki informatyczne (263 tytułów, podstawowe tytuły dla kierunku są dostępne). Budżet biblioteki wynosi 30000 zł. Książki zamawiają koordynatorzy przedmiotów. Nowości nie są eksponowane; brak możliwości wypożyczenia książek z biblioteki w Białymstoku, ale za to studenci mogą bez problemów wypożyczać książki w bibliotekach wileńskich. Wśród czasopism informatycznych dostępne: Chip, PC Word, Komputer.

Baza dydaktyczna oceniana jest przez studentów pozytywnie. Na tym etapie rozwoju Wydziału infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna jest wystarczająca do realizacji przedmiotów objętych planem studiów i realizacji założonych efektów kształcenia.

Zajęcia praktyczne nie odbywają się poza Wydziałem. Praktyki zawodowe odbywają się w lokalnych firmach informatycznych bądź wykorzystujących technologię IT. Firmy te są dobierane pod kątem przyszłego zatrudnienia absolwentów, a ich infrastruktura informatyczna i profil działalności jest wystarczający do zabezpieczenia prawidłowego przebiegu praktyk i założonych efektów kształcenia.

Głównym wyzwaniem, przed którym stoi Wydział, jest budowa własnej siedziby. Pozwoliłoby to zbudować chociażby specjalistyczne pracownie komputerowe. Budowa nowej siedziby nie zależy tylko od władz Wydziału, ale także od zaangażowania Uniwersytetu w Białymstoku i władz Polski.

Działalność Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie finansowana jest ze środków z dotacji budżetowej oraz środków własnych Uniwersytetu w Białymstoku i Wydziału. Ponieważ koszty prowadzenia kształcenia w Wilnie są znacznie wyższe niż koszty kształcenia w Polsce, a dotacja budżetowa nie uwzględnia tego faktu, Uniwersytet zmuszony jest do finansowania tego kształcenia w znacznym stopniu ze środków własnych (ok. 50%). Ze środków własnych Uczelni dokonuje się zakupu wyposażenia bibliotek i laboratoriów. W ciągu ostatnich trzech lat Wydział dokonał zakupu mebli (60 tys. zł z wyposażeniem),

sprzętu komputerowego oraz oprogramowania komputerowego (262 tys. zł) do laboratoriów i biblioteki wydziałowej oraz zakupu książek i prenumeraty czasopism (na sumę 91 tys. zł). Studenci Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego płacą czesne w wysokości 1500 Lt rocznie (Uchwała Nr 1146 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 28 września 2011 r).

Główna siedziba Wydziału, w której odbywa się większość zajęć, nie jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak jest wind czy podjazdów dla wózków inwalidzkich.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa jest wystarczająca na tym etapie rozwoju Wydziału. Jak na pomieszczenia wynajmowane są one zagospodarowane optymalnie. Dalszy rozwój Wydziału jest jednak silnie uzależniony od posiadania własnej siedziby.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Wydział jest bardzo młody. Dla większości pracowników naukowo-dydaktycznych Wydział jest miejscem realizacji zadań dydaktycznych, a nie naukowych. Tak więc trudno mówić o badaniach naukowych prowadzonych na Wydziale. Z przedstawionych zespołowi oceniającemu spisu publikacji pracowników Wydziału najciekawsze (i najbardziej owocne) przedstawiają się badania dotyczące przetwarzania obrazów, rozpoznawania mowy oraz informatyki medycznej. Bezpośredni wpływ tych badań na proces dydaktyczny jest bardzo mały, ponieważ wymagają one zaawansowanej wiedzy matematycznej. Bliższe bezpośrednich zastosowań w dydaktyce są badania poświęcone systemom mrówkowym (sztuczna inteligencja) oraz dotyczące baz wiedzy. Badania na Wydziale są finansowane ze środków statutowych. Ogólna kwota finansowania wyniosła 32 780 zł. W badaniach nad konkurencyjnością platform światów wirtualnych do celów wspomaganie nauczania komplementarnego brali udział studenci koła naukowego.

Na tym etapie rozwoju nie są prowadzone badania we współpracy z innymi uczelniami, jeśli nie liczyć naturalnej współpracy z Uniwersytetem w Białymstoku, którego baza jest dostępna dla studentów i pracowników Wydziału. Z racji przepisów prawnych rozwiązania dydaktyczne na Uniwersytecie w Białymstoku znajdują swoje natychmiastowe przełożenie na rozwiązania stosowane w Wilnie.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego bez oceny

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Ze względu na etap rozwoju Wydziału badania tam prowadzone są bardzo skromne i raczej o zasięgu lokalnym. W większości pracownicy realizują się naukowo poza Wydziałem. Niektóre zainteresowania badawcze pracowników (sztuczna inteligencja, bazy wiedzy) znajdują odzwierciedlenie w zajęciach. Są próby wciągania studentów do badań. Należy podkreślić, że przy prowadzeniu kształcenia tylko na poziomie I stopnia, badania nie podlegają ocenie. Podana charakterystyka ma charakter informacyjny dla władz Wydziału w pracach nad kierunkami jego rozwoju.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1) Zasady rekrutacji regulowane są Uchwałą Nr 810 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 2009 roku. Kandydaci na studia I stopnia muszą posiadać świadectwo dojrzałości lub dokumenty uznane za równoważne w Rzeczypospolitej Polskiej oraz brandos atestatas.

Przedmioty brane pod uwagę w postępowaniu kwalifikacyjnym:

- Podstawą kwalifikacji jest wynik egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu do wyboru spośród następujących: matematyka, fizyka i astronomia, informatyka i technologie informacyjne - wymagany poziom szkolny lub państwowy.
- W przypadku braku wyniku egzaminu maturalnego na poziomie państwowym lub szkolnym z matematyki, fizyki i astronomii, informatyki i technologii informacyjnych będzie brana pod uwagę ocena końcowo-roczna uzyskana na świadectwie dojrzałości z tego przedmiotu.
- W przypadku, gdy zasady rekrutacji przewidują alternatywę wyboru przedmiotu - kwalifikowany jest przedmiot, z którego kandydat uzyskał najlepszy wynik na egzaminie maturalnym, wskazanym przez kandydata.
- Niepunktowane kryterium dodatkowe - wymagana ocena z języka polskiego na świadectwie dojrzałości (akceptowana ocena końcowo-roczna).
- W przypadku braku oceny z języka polskiego na świadectwie dojrzałości - kandydata obowiązuje sprawdzian ze znajomości języka polskiego.

W przypadku kandydatów posiadających obywatelstwo inne niż polskie lub litewskie, decyzję o przyjęciu na studia podejmuje Rektor UwB w porozumieniu z Dziekanem Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie.

W roku 2011/2012 limit miejsc na kierunku „informatyka” wynosił 90. Taką liczbę studentów Wydział jest w stanie obsłużyć bez straty dla jakości kształcenia. Należy jednak podkreślić, że jest to ograniczenie, którego w żaden sposób nie należy przekraczać przy obecnych ograniczeniach kadrowych i lokalowych.

Od 2011 roku kandydaci na studia na Wydział Ekonomiczno-Informatyczny mogą ubiegać się o „koszyk studenta” w ramach systemu litewskiego szkolnictwa wyższego, w którym studia wyższe są płatne a „koszyk studenta” stanowi rodzaj zapomogi na wybranych przez państwo litewskie kierunkach. Od bieżącego roku akademickiego Wydział Ekonomiczno-Informatyczny został przyjęty do ogólnokrajowej internetowej rekrutacji w litewskim systemie szkolnictwa wyższego, co znacznie ułatwia rekrutację.

Nakłady pracy i czasu niezbędne do osiągnięcia efektów kształcenia wyrażonych w punktach ECTS są prawidłowe.

2) System oceny osiągnięć studentów jest transparenty, a oceny formułowane przez dydaktyków - obiektywne w opinii studentów. Formy zaliczeń mają charakter egzaminów ustnych oraz pisemnych, a także przyjmują formę zadań projektowych, czy zadań w grupach - co studenci sobie chwalą. Studenci od początku trwania zajęć znają wymagania egzaminacyjne, które są konsekwentnie realizowane.

3) W maju 2011 Wydział na podstawie decyzji KE otrzymał kod Erasmusa. Została podpisana umowa z Uniwersytetem Komeniusza w Bratysławie na lata 2011-2013, na podstawie której nastąpi wymiana 10 studentów oraz 3 wykładowców akademickich. Obecnie opracowywane są zasady rekrutacji kandydatów do wymiany z wyżej wymienioną uczelnią w semestrze letnim r. ak. 2011/2012. Pozyskane stypendia dla absolwentów Filii na studia magisterskie

w Polsce z MNiSW, z których średnio co roku korzysta 17 absolwentów, pozwalają zapewnić ciągłość procesu kształcenia oraz stymulować mobilność studentów. Wydaje się, że jest jeszcze za wcześnie na pełną ocenę działań wspierających mobilność studentów. Wydział jest zbyt młody.

4) Opiekę naukową nad studentami sprawują promotorzy. Istotny wkład w tym zakresie wnosi także opiekun Koła Naukowego Informatyków, który organizuje i monitoruje proces rozwoju naukowego studentów będących członkami Koła. Opiekę dydaktyczną nad młodą kadrą (asystentami) sprawuje koordynator przedmiotu, który wspólnie z asystentem opracowuje treść i przebieg prowadzonych ćwiczeń, kontroluje ich jakość i zgodność z zakładanymi efektami. Każdy z nauczycieli akademickich ma wyznaczone godziny konsultacji dla studentów w wymiarze 2h tygodniowo, co zapewnia bezpośredni kontakt z wykładowcą i pozwala realizować opiekę dydaktyczną nad studentami. W celu zapewnienia studentom lepszej opieki i pomocy Dziekan Wydziału powołuje dla każdego rocznika studiów Opiekuna Roku. Na Wydziale nie działa system kształcenia na odległość. Dydaktyka na pewnych zajęciach jest wspomagana z użyciem platformy e-learningowej. Studenci pozytywnie ocenili taką formę zajęć.

Zespół oceniający dokonał przeglądu sylabusów przedmiotów i ocenia je jako zawierające wystarczające informacje o przedmiotach. Sylabusy zaawansowanych przedmiotów matematycznych są przeładowane treścią nieadekwatną do matematycznego poziomu wiedzy i umiejętności studentów. Informacje znajdujące się w sylabusach, zdaniem studentów, są im przydatne i w sposób kompletny informują o przebiegu danego przedmiotu, zakładanych celach kształcenia i efektach, które student powinien osiągnąć.

Studenci wykorzystują w procesie uczenia się zalecane przez nauczycieli akademickich materiały dydaktyczne. Z ich oceny wynika, że materiały te są pomocne, w wielu przypadkach pozwalają poszerzyć wiedzę zdobytą podczas zajęć dydaktycznych na Uczelni.

Narzędziem motywującym studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia w skali Uczelni jest stypendium Rektora dla najlepszych studentów. W skali Wydziału brak jest natomiast dodatkowych mechanizmów motywacyjnych.

Pomoc materialna dla studentów będących obywatelami Republiki Litewskiej jest realizowana ze strony litewskiej w formie stypendiów socjalnych przyznawanych przez Państwowy Fundusz Studiów i Nauki Litwy (na mocy decyzji rządu Republiki Litewskiej z września 2010 roku studenci filii uczelni zagranicznych na Litwie uzyskali prawo do stypendiów socjalnych i kredytów na studia), a ze strony polskiej przez Uniwersytet w Białymstoku w formie stypendiów za wyniki w nauce.

Przypadki, w których student może otrzymać stypendium socjalne określone są przez przepisy litewskie. Wypełniając wniosek student zaznacza jeden z trzech przypadków trudnej sytuacji materialnej. Stypendia Rektora dla najlepszych studentów przyznawane są z funduszu pomocy materialnej Uniwersytetu w Białymstoku wg zasad ogólnie obowiązujących studentów studiujących na Uniwersytecie w Białymstoku.

Studenci będący obywatelami polskimi mogą starać się o stypendia na zasadach określonych w Regulaminie przyznawania pomocy materialnej studentom i doktorantom Uniwersytetu w Białymstoku. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się

zgodnie z art. 175 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Sposób przyznawania stypendiów oraz pracę Wydziałowej Komisji Stypendialnej należy ocenić pozytywnie. Skład Komisji Stypendialnej jest zgodny z art. 177 ust. 3 ustawy, a jej działalność odbywa się z poszanowaniem demokratycznych zasad decyzji.

Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie ocenili funkcjonowanie systemu pomocy materialnej. Zwrócili uwagę, iż stypendia wypłacane są zawsze terminowo.

Procedura i tryb przyznawania pomocy materialnej w Uczelni są przejrzyste i sprawnie działające. Należy zaznaczyć, iż stypendia socjalne są przyznawane przez stronę litewską również w sposób sprawny i jasny. Studenci są zadowoleni zarówno z wysokości pomocy jak i z jej dostępności.

Na uwagę zasługuje praca Biura Karier i Promocji działającego w ramach Wydziału, które pomaga studentom w znalezieniu praktyk, organizuje wyjazdy do przedsiębiorstw. Biuro podpisało także umowy ze szkołami i lokalnym samorządem, dzięki czemu studenci mogą ubiegać się o praktyki w tych miejscach jako administratorzy lokalnych systemów komputerowych. Członkowie samorządu podejmują wiele działań, które cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem nie tylko studentów, lecz także wszystkich pracowników Wydziału. Samorząd nawiązuje również kontakty z uczelniami litewskimi w ramach Związku Studentów na Litwie. Pozytywnym i wartym podkreślenia jest aktywność i chęć działania studentów zarówno w ramach samorządu, koła naukowego jak i drużyny koszykarskiej, siatkarskiej, zespołu tanecznego, zespołu muzycznego i sekcji sportowej sztuk walki.

Do mocnych stron procesu kształcenia studenci zaliczyli przyjazne podejście większości wykładowców oraz sposób przekazywania przez nich wiedzy. Wykładowcy starają się prowadzić zajęcia w sposób zrozumiały, tak aby studenci mogli w pełni opanować zakładane efekty kształcenia. Studenci chwalili również zadania projektowe i zadania w grupach, które są praktyczną realizacją wcześniej zdobytej wiedzy. Pozytywnie studenci ocenili dostęp do materiałów dydaktycznych, którzy wykładowcy umieszczają na platformie Blackboard.

Do słabych stron procesu kształcenia studenci zaliczyli małą liczbę zajęć z programowania. Studenci stwierdzili także, że przydałoby się więcej nowoczesnego oprogramowanie, bo to na którym pracują obecnie pozwala im tylko na standardowe działania. Minusem, zdaniem studentów jest też układ zajęć - występuje duża liczba okienek między zajęciami. Według władz Wydziału wynika to głównie z faktu prowadzenia zajęć przez kadrę dojeżdżającą oraz szczupłości zasobów lokalowych. Władze starają się kształtować siatkę zajęć uwzględniając uwagi studentów.

Generalnie jednak studenci są zadowoleni z całego systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej.

Studenci dobrze oceniają opiekę naukową, dydaktyczną, materialną i socjalną. Skargi i wnioski są rozpatrywane zgodnie z uregulowaniami obowiązującymi na Uniwersytecie w Białymstoku.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady rekrutacji na Wydziale Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie są poprawnie zdefiniowane i pomimo trudności wynikających ze stosowania uchwał Senatu Polskiego Uniwersytetu w warunkach litewskich, działają prawidłowo.
- 2) System ocen osiągnięć studentów jest transparentny i sprzyja zdobywaniu i pogłębianiu wiedzy i umiejętności studentów.
- 3) Wydział jest na wstępnym etapie rozpoczęcia wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus. System wspierania mobilności studentów jest dopiero rozwijany.
- 4) Opiekę naukową nad studentami ostatnich lat sprawują promotorzy. Istotny wkład w opiekę wnosi także opiekun Koła Naukowego Informatyków, który organizuje i monitoruje proces rozwoju naukowego studentów będących członkami Koła. Studenci są zadowoleni z systemu opieki naukowej. Bardzo sprawnie działa system opieki materialnej i socjalnej. Wydział wspiera rozwój zawodowy, kulturalny i społeczny studentów. Ogólnie studenci są zadowoleni ze studiów na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie.

8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

1) Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie realizuje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia według zasad określonych w Uchwale Nr 792 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 25 marca 2009 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie w Białymstoku Uczelnianego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Zgodnie z § 12 ust. 1 i 2 ww. uchwały: „Uczelniany System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia opiera się na wydziałowych zespołach ds. zapewniania jakości kształcenia oraz Senackiej Komisji ds. Kształcenia. Dziekan organizuje system zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na swoim Wydziale, powołując członków zespołów na okres kadencji organów Uczelni. Do zadań wydziałowych zespołów ds. zapewniania jakości kształcenia należy realizacja zadań określonych w § 2 pkt. 1-7 oraz przedstawianie ich wyników dziekanowi. Dziekan przedstawia sprawozdanie z działania wydziałowego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia prorektorowi ds. dydaktycznych w terminie do 15 października każdego roku akademickiego (...).

Na podstawie ww. uchwały Dziekan Zarządzeniem Nr 30 z dnia 20 grudnia 2010 r. powołał **Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia**, do którego zadań należy: monitorowanie standardów akademickich, ocena procesu kształcenia i jakości zajęć dydaktycznych, monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów, ocena mobilności studentów, uzyskiwanie opinii absolwentów Uczelni o przebiegu odbytych studiów oraz opinii pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów.

„Raz do roku Rada Wydziału poświęca jedno ze swoich posiedzeń zagadnieniom doskonalenia jakości kształcenia” (§ 12 ust. 5 ww. uchwały). Rada Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego miała już 2 takie spotkania, na których Prodziekan przedstawiła „Sprawozdanie z działania wydziałowego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim 2009/2010” oraz „Sprawozdanie z działania wydziałowego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim 2010/2011”, które to zawierały omówienie zadań (określonych w § 2 pkt. 1-7 ww. uchwały) zrealizowanych przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz zalecenia i wnioski na przyszłość.

Jak wynika ze „Sprawozdania z (...) 2010/2011” praca dydaktyczna nauczycieli akademickich jest oceniana na podstawie ankiet przeprowadzanych wśród studentów

(w roku sprawozdawczym wypełniano ankiety dla zajęć prowadzonych przez 4 wykładowców, dla których zostały zaplanowane okresowe oceny w tym roku), a także na podstawie hospitacji zajęć przeprowadzanych przez dziekana i prodziekana (4 hospitacje). Jedna ocena została przeprowadzona dodatkowo z inicjatywy Dziekana, pozostałe 3 zgodnie z terminem ustawowym. W toku tej procedury 3 osoby zostały ocenione pozytywnie (umowy o pracy zostały przedłużone), zaś jedna osoba została oceniona negatywnie (umowa o pracy została rozwiązana z dniem 31 sierpnia 2011 r.).

Oprócz ankietowania studentów, hospitacji zajęć (z których sporządzane są protokoły), okresowych ocen nauczycieli akademickich Wydział w celu doskonalenia programów kształcenia i ich efektów prowadzi badania ankietowe pozwalające ocenić zadowolenie studentów z odbytych studiów. Absolwenci Wydziału po ukończeniu studiów są zobowiązani do wypełnienia anonimowej **Ankiety Absolwenta** (można ją pobrać w formacie Word ze strony internetowej Wydziału - zakładka „Obrona prac 2011”). Zawiera ona pytania dotyczące m.in.: teoretycznych i praktycznych umiejętności nabytych podczas studiów, poszczególnych elementów procesu dydaktycznego, obszarów wymagających zmian w celu poprawy jakości kształcenia oraz ocenę kompetencji nauczycieli akademickich i innych pracowników Wydziału. Uzyskane tą drogą informacje gromadzone są i opracowywane w postaci raportów, które następnie są dyskutowane na posiedzeniach Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Do tej pory powstały 2 takie opracowania:

- „Analiza badania ankietowego absolwentów roku akademickiego 2009-2010 Filii UwB w Wilnie” (data analizy 15 maj 2011 r.) oraz
- „Analiza badania ankietowego absolwentów roku akademickiego 2010-2011 Filii UwB w Wilnie” (data analizy 4 grudzień 2011 r.).

Po zbadaniu średniej z odpowiedzi na wszystkie pytania ankiety można wywnioskować, że wśród absolwentów dominowała pozytywna ocena systemu kształcenia na Filii/Wydziale UwB w Wilnie, ale zwracają oni uwagę na potrzebę zwiększenia liczby zajęć praktycznych.

Zarówno Władze Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie, jak i organ kolegiacyjny jednostki, a także Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia podejmują działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Starają się doskonalić system zapewnienia jakości i sposób zarządzania tym systemem, dokonywać systematyczne analizy (ankiety studentów i absolwentów) i podejmować stosowne działania np. w zakresie doskonalenia programu kształcenia (konsultacje z pracodawcami i miejscowym Samorządem). Znajduje to odzwierciedlenie w corocznych sprawozdaniach z oceny własnej sporządzanych przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, a omawianych na posiedzeniach Radach Wydziału.

Kierunek „informatyka” jest prowadzony dopiero 5-ty rok. Jak na tak krótki okres, biorąc pod uwagę uwarunkowania prawne, normalne kłopoty związane z uruchomieniem nowego Wydziału, system zapewnienia jakości kształcenia, w tym monitorowanie i doskonalenie programu kształcenia, działa nadzwyczaj efektywnie. W okresie tych 5 lat:

- powołano wydziałowy zespół ds. zapewniania jakości kształcenia, a system monitorowania procesu kształcenia jest ciągle doskonalony;
- program kształcenia na kierunku „informatyka” dostosowywano do obowiązujących przepisów prawa polskiego oraz litewskiego;
- wprowadzono zmiany w planach studiów kierunku „informatyka” w zakresie form prowadzonych zajęć, dostosowując je do zakładanych efektów kształcenia (dla

wybranych przedmiotów zamieniono ćwiczenia na projekty, zwiększono liczbę godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne);

- dokonano analizy sylabusów (programów nauczania poszczególnych przedmiotów), która pozwoliła ocenić zgodność treści poszczególnych przedmiotów z obowiązującymi standardami nauczania oraz programem nauczania - na podstawie wniosków wynikających z tej analizy wprowadzono niezbędne zmiany;
- przeprowadzana jest analiza adekwatności zakresu wymagań i form oceniania poszczególnych przedmiotów do zakładanych efektów kształcenia; zapewniono dostęp studentów do informacji na temat stosowanych zasad oceniania – wszystkie sylabusy z opisem zasad oceniania są dostępne dla studentów zarówno w formie drukowanej, jak i elektronicznej;
- dokonano analizy prawidłowości stosowanego systemu ECTS – zasad i sposobu przyporządkowywania punktów ECTS;
- doskonalony jest system weryfikacji końcowych efektów kształcenia. W tym celu opracowano wymagania stawiane pracom dyplomowym w zakresie treści, formy, zasad recenzowania i przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Opracowano zestawy pytań egzaminacyjnych z zakresu różnych przedmiotów;
- do programu wprowadzono 2 dodatkowe przedmioty: Fachowa terminologia informatyczna w języku litewskim (pozwoli lepiej dostosować absolwentów do wymogów rynku pracy Litwy) oraz Proseminarium (przygotowanie studentów do pisania pracy dyplomowej);
- zakupiono i wdrożono program antyplagiatowy, który pozwolił podnieść jakość prac licencjackich poprzez wymuszenie pełnej ich samodzielności;
- wniesiono poprawki do Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych, Umowy między pracodawcą, studentem a Uczelnią w zakresie dokumentacji sprawozdawczej oraz okresu praktyk (zwiększono okres trwania praktyk z 3 tygodni do 4);
- kadra akademicka oceniana jest pod kątem zgodności kwalifikacji zawodowych (specjalizacja naukowa, dorobek naukowy) z prowadzonymi zajęciami, co podnosi jakość kształcenia oraz pozwala osiągać zamierzone efekty kształcenia.

Oczywiście nie zawsze wszystko się udaje, o czym świadczą usterki w planie studiów (niezbyt szczęśliwie dobrana kolejność przedmiotów, niezbyt trafna propozycja zajęć do wyboru) oraz nie zawsze szczęśliwy dobór wykładowców do przedmiotów, w szczególności przedmiotów programistycznych.

Ocena zajęć dydaktycznych od bieżącego roku akademickiego jest prowadzona w systemie USOSweb, co pozwala na kompleksową analizę jakości prowadzonych zajęć. Podczas ocen okresowych nauczycieli akademickich są brane pod uwagę wyniki ocen zajęć. Prowadzący zajęcia mogą zobaczyć wyniki ocen w systemie USOSweb, oraz są informowani o wynikach przeprowadzonych ocen okresowych.

Na stronie internetowej Wydziału znajdujemy informacje dotyczące m.in.: planów studiów, rozkładów zajęć, sylabusów przedmiotów, itd. Informacje te umieszczane są także na tablicach ogłoszeń znajdujących się obok Dziekanatu Wydziału.

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 8 listopada 2011 r. (Protokół Nr 22/2011) Władze Wydziału przedstawiły: *Sprawozdanie Dziekana Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego Filii UwB w Wilnie z działalności w roku akademickim 2010/2011* w punktach: finanse, baza materialna, kontakty zewnętrzne, sprawy naukowe, problemy Filii

Uwb w Wilnie oraz rozwiązane poprzednie problemy oraz *Sprawozdanie Prodziekana dotyczące spraw dydaktycznych i studenckich za rok akademicki 2010/2011* w punktach: liczba studentów, rekrutacja 2011/2012, dydaktyka, koła naukowe studentów, promocja Filii oraz wydarzenia w Filii. Dziekan w swoim sprawozdaniu poinformował m.in. o tym, że rozwiązane zostały następujące problemy i wprowadzono zmiany: od 2011 roku kandydaci na studia mogą ubiegać się o „koszyk studenta” (w ramach systemu litewskiego szkolnictwa wyższego); Wydział został przyjęty do ogólnokrajowej internetowej rekrutacji w litewskim systemie szkolnictwa wyższego, co znacznie ułatwia rekrutację; na podstawie decyzji KE Wydział otrzymał kod Erasmusa oraz zgodę KE na uczestnictwo w konkursach UE z puli litewskiej.

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 19 grudnia 2011 r. (Protokół Nr 23/2011) omówione zostało „Sprawozdanie z działania wydziałowego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim 2010/2011”, zawierające informacje dotyczące m.in.: oceny jakości zajęć dydaktycznych (hospitacje, ankiety, powołanie Zespołu do przeprowadzania badań ankietowych wśród studentów), monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów (zdefiniowano problem z dostępnością i przejrzystością informacji na temat kształcenia. Strona internetowa Wydziału na domenach litewskich jest w trakcie budowy, po zakończeniu prac można będzie zamieścić na niej wszystkie informacje dotyczące programów nauczania i planów studiów, harmonogramów zajęć, sylabusów itd.).

Należy pozytywnie ocenić działalność Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie w zakresie upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian, poprzez zamieszczanie stosownych informacji na stronie internetowej Wydziału, na tablicach ogłoszeń, a także informowanie o wprowadzonych zmianach na posiedzeniach Rady Wydziału.

2) Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie włącza w proces zapewnienia jakości kształcenia na kierunku „informatyka” zarówno **interesariuszy zewnętrznych**, jak i wewnętrznych. Wydział współpracuje z dwoma firmami: AVILDA LTD (firma działa w dziedzinie systemów informatycznych i jest dobrze znana na Litwie, jako twórca niezawodnych systemów logistycznych, transportowych, dla agentów celnych oraz terminali) oraz BLUE BRIDGE (działalność firmy opiera się na tworzeniu aplikacji oraz na outsourcingu IT, wspieraniu informatycznym księgowości, a także dostarczaniu sprzętu komputerowego i doradzaniu przy jego zakupie). Przedstawiciele tych firm zgłaszają konkretne uwagi do programów studiów, np. stwierdzając, że zbyt mało jest programowania, a co za tym idzie - absolwentów-programistów, za to zbyt wielu specjalistów do obsługi sieci. Uwagi dotyczą także kompetencji społecznych absolwentów. Są oni mało elastyczni w dostosowywaniu się do stanowisk pracy i zdarza się, że pracują bez pasji i zaangażowania.

Wydział zawarł także porozumienie z miejscowym Samorządem. Zasadniczym celem „Umowy o współpracy z Samorządem Rejonu Wileńskiego” jest: „współpraca wykładowców i studentów Wydziału oraz urzędników państwowych i pracowników Samorządu, wymiana informacji w celu usprawnienia procesu przygotowania zawodowego urzędników państwowych i pracowników oraz studentów Wydziału, a także współpraca w dziedzinie kultury, sportu oraz pedagogiki”. Wydział zadeklarował m.in. współpracę z Samorządem w zakresie opracowywania i doskonalenia programów praktyk studenckich w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych absolwentów; Samorząd zaś zobowiązał się np. do współpracy z Wydziałem w zakresie opracowywania oraz doskonalenia programów oraz

metod praktyk studenckich, a także do stworzenia warunków do odbywania praktyk w samorządzie.

Wydział nawiązał także współpracę ze szkołami średnimi – w 41 szkołach są klasy maturalne i każdego roku około 1300 absolwentów tych szkół (potencjalnych kandydatów na studia na Wydziale) zdaje maturę w języku polskim i litewskim – m.in. w zakresie zachęcania do podjęcia studiów na Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie.

Interesariusze wewnętrzni - studenci oraz nauczyciele akademicy i pracownicy Wydziału - biorą udział w procesie zapewnienia i podnoszenia jakości kształcenia głównie poprzez udział w posiedzeniach Rady Wydziału oraz pracach Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (nie wszyscy), przez co przyczyniają się do doskonalenia kultury jakości. Na posiedzeniach Rady Wydziału są omawiane zagadnienia doskonalenia jakości kształcenia, omawiane oraz zatwierdzane wzory ankiet, przedstawiane wyniki dotychczasowych działań w ramach wydziałowego systemu jakości kształcenia. Przedstawiciele studentów uczestniczący w tych posiedzeniach przekazują informacje Samorządowi Studenckiemu, działającemu na Wydziale. Zaleca się włączenie w skład Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia przedstawiciela studentów.

W wyniku wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, Wydział podejmuje inicjatywy mające na celu doskonalenie warunków realizacji procesu kształcenia oraz weryfikację i unowocześnienie procesu dydaktycznego, a także dostosowanie go do zmieniających się potrzeb interesariuszy zewnętrznych oraz do potrzeb i możliwości interesariuszy wewnętrznych, którą to działalność należy ocenić pozytywnie.

Studenci Wydziału uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia, przede wszystkim poprzez aktywne uczestnictwo w posiedzeniach Rady Wydziału, gdzie mogą wyrażać opinie dotyczące kwestii kształcenia. Sprawy poruszane na posiedzeniach Rady są konsultowane między przedstawicielami studentów będących członkami Rady a Wydziałowym Samorządem Studenckim. Z inicjatywy Samorządu Studenckiego przeprowadzono wśród studentów kierunku ankietę nt. przydatności przedmiotów w obecnym programie studiów. Po opracowaniu wyniki mają być przekazane władzom Wydziału. Samorząd zgłasza władzom Wydziału wszelkie problemy, z jakimi spotykają się studenci podczas toku studiów, zwłaszcza sesji egzaminacyjnej.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+	+/-	+	+
Umiejętności	+	+	+	+/-	+	+
Kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Należy pozytywnie ocenić działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Władze Wydziału na bieżąco reagują na wszelkie wykryte niedoskonałości systemu kształcenia. Monitorowanie jakości kształcenia odbywa się z poziomu Wydziału. Potrzebne jest stworzenie takiego systemu dla kierunku, uwzględniającego specyfikę informatyki. Taki system jest w trakcie budowy.

2) Na tym etapie rozwoju udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest znaczący, choć nie znajduje to jeszcze pełnego przełożenia na program studiów.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2. Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej.

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
koncepcja rozwoju kierunku		X			
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
program studiów			X		
zasoby kadrowe			X		
infrastruktura dydaktyczna		X			
prowadzenie badań naukowych					
system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie działa od roku 2007 realizując misję i strategię Uniwersytetu w Białymstoku m.in. wspierania ambicji edukacyjnych Polaków na Wschodzie. Niestety Wydział nie wypracował misji i strategii uszczegółwiającej ogólną misję i strategię Uniwersytetu w Białymstoku, w której zawarto by, na jakich kierunkach i w jakim zakresie powinno się odbywać kształcenie w Wilnie oraz opisano by metody i warunki osiągnięcia postawionych celów.

Zalecenie 1: Opracować misję i strategię Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie.

Powstanie Wydziału było szeroko konsultowane ze środowiskiem Polaków na Litwie. Studenci aktywnie uczestniczą w procesie oceniania i modyfikacji programów studiów. Należy jednak wzmocnić rolę organizacji polskich w budowaniu strategii Wydziału

i w systemie zapewniania jakości. Szczególnie cenne byłoby utworzenie oficjalnego organu doradczego dla władz Wydziału, w skład którego weszliby przedstawiciele Związku Polaków na Litwie, Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy, innych polskich organizacji, ale także przedstawiciele pracodawców (nie tylko polskich).

Zalecenie 2: Wzmocnić rolę interesariuszy zewnętrznych w procesie projektowania, modyfikowania i realizowania programu studiów. Wprowadzić system śledzenia losów absolwentów Wydziału.

Wydział nie wypracował jednolitego dokumentu opisującego cele i efekty kształcenia dla kierunku „informatyka”. Opis sylwetki absolwenta jest powieleniem opisu ze standardów. Jednakże cele i efekty kształcenia można określić analizując program studiów, prace dyplomowe oraz system praktyk. Sylabusy zawierają szczegółowe efekty do osiągnięcia i metody ich weryfikacji. Efekty kształcenia, znajdujące się w sylabusach formułowane są w sposób zrozumiały dla studentów.

Zalecenie 3: Należy opracować dokument określający cele i efekty kształcenia dla kierunku „informatyka”, który powinien zawierać przemyślany opis sylwetki absolwenta informatyki Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie.

Plany i programy studiów muszą spełniać wymagania polskie i litewskie. W związku z tym Wydział jest ograniczony w swojej suwerenności, ponieważ programy nauczania muszą być zgodne z tymi w Białymstoku. Na dodatek z przyczyn oszczędnościowych od roku 2010/2011 liczbę godzin na studiach informatycznych ograniczono do niezbędnego minimum 2000 godzin. Odbiło się to na programie. Zespół oceniający uważa, że niektóre sekwencje przedmiotów są dobrane nieprawidłowo, program studiów jest „przematematyzowany” ze szkodą dla przedmiotów typowo informatycznych. Oferta przedmiotów do wyboru powinna być jeszcze raz przemyślana. Obecnie przedmioty do wyboru dobierane są raczej pod kwalifikacje kadry, a nie rzeczywiste potrzeby studentów i wymagania miejscowego rynku pracy. Opisy nie wszystkich przedmiotów (dotyczy to przedmiotów obieralnych, dopiero co uruchamianych) nie były dostępne podczas wizytacji.

Zalecenie 4: Należy poprawić sekwencje przedmiotów zgodnie ze wskazaniem w raporcie. Należy zamieścić brakujące opisy przedmiotów. Należy zmodyfikować ofertę przedmiotów do wyboru i spróbować zaoferować więcej przedmiotów praktycznych, w tym programistycznych.

Formalnie Wydział posiada kadrę do prowadzenia kierunku „informatyka”. W minimum kadrowym brak osób, których wiedza i doświadczenie zawodowe odnoszą się do wielu ważnych aspektów kształcenia informatycznego (na przykład specjalistów od algorytmiki, programowania, baz danych). Utrudnia to bardzo nie tylko przygotowanie logicznego curriculum, ale wręcz obsadę zajęć – szczególnie, gdy chodzi o przedmioty związane z programowaniem.

Zalecenie 5: Należy wzmocnić kadrę naukowo-dydaktyczną. Z dwóch pracowników samodzielnych uznanych jako informatycy, jeden ma podpisaną umowę do 30.09.2012 r. Podobnie wśród doktorów. Należy wykazać większą dbałość o obsadę kluczowych dla wykształcenia informatycznego zajęć programistycznych.

Infrastruktura dydaktyczna na tym etapie rozwoju Wydziału jest wystarczająca. Jednak w dalszym rozwoju Wydziału brak własnej siedziby będzie dużą przeszkodą.

Zalecenie 6: Należy przedstawić plany działań w dążeniu do pozyskania własnej siedziby.

Na Wydziale właściwie nie są prowadzone badania naukowe z informatyki i na tym etapie rozwoju Wydziału jest to zrozumiałe. Badania, które mają miejsce wynikają z własnych zainteresowań i aktywności pracowników i są realizowane w większości poza Wydziałem. Pewne badania związane z informatyką są finansowane ze środków statutowych. W szczególności w badaniach nad konkurencyjnością platform światów wirtualnych do celów wspomagania nauczania komplementarnego brali udział studenci koła naukowego.

System wsparcia studentów w procesie uczenia się jest na tym etapie rozwoju Wydziału zadowalający. Program mobilności studentów jest w początkowym etapie rozwoju. Warunki socjalne na Wydziale mogą się zmienić wraz z pozyskaniem własnej siedziby.

Należy pozytywnie ocenić działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Władze Wydziału na bieżące reagują na wszelkie wykryte niedoskonałości systemu kształcenia.

Na tym etapie rozwoju Wydziału udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest znaczący, choć nie znajduje to jeszcze pełnego przełożenia na program studiów.

Podsumowując, pomimo pewnych niedociągnięć, które trzeba usunąć, należy pozytywnie ocenić kierunek „informatyka” na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie. Pomimo uwarunkowań formalnych oraz specyfiki Wydziału (jednostka polskiej uczelni, kształcąca w języku polskim na potrzeby rynku litewskiego), władze Wydziału starają się pozyskać jak najlepszą kadre i realizować dobrej jakości program nauczania odpowiadający na potrzeby lokalne. System kształcenia na Wydziale jest transparentny. Co najważniejsze, studenci są zadowoleni z podjęcia studiów na Wydziale.

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
program studiów		X			
zasoby kadrowe		X			

Program studiów:

Władze Wydziału zrealizowały zalecenia Zespołu Oceniającego odnośnie programu studiów: dokonano zmian w kolejności nauczanych przedmiotów, położone większy nacisk

na nauczanie praktycznych aspektów informatyki, wzbogacono ofertę przedmiotów do wyboru o przedmioty praktyczne, uwzględniono pracę zespołową w programie studiów. Dokonane zmiany uzasadniają podniesienie oceny ze „znacząco” na „w pełni”.

Uwaga: w odpowiedzi na Raport napisano, że przedmiot *Matematyka dyskretna* jest przed przedmiotem *Algorytmy i struktury danych* (zalecenie Zespołu), co musi zostać uwzględnione w planie studiów.

Zasoby kadrowe:

W odpowiedzi na raport Władze Uczelni przedstawiły plan wzmocnienia kadry naukowo-dydaktycznej na Wydziale Ekonomiczno-Informatycznym w Wilnie w obszarze informatyki. Zaproponowane zmiany dotyczące młodych pracowników naukowych są zadowalające i powinny przyczynić się do dalszego rozwoju Wydziału. Nadal dużej troski wymaga wzmocnienie kadry samodzielnych pracowników naukowych. Władze Uczelni prowadzą działania w tym kierunku, ale ich wyniki nie zostały jeszcze zakończone sukcesem. Ponieważ Wydział formalnie spełnia warunki minimum kadrowego oraz podjął starania (częściowo z sukcesami) jego wzmocnienia, ocena zasobów kadrowych została zmieniona z oceny „znacząco” na „w pełni”.

za Zespół Oceniający PKA

Przewodniczący prof. dr hab. Krzysztof Diks